

Afgørelser – Reg. nr.: 01864.01

Fredningen vedrører: Fussingø

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

07-03-1956

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

REG.NR. 1864.01

Mellem direktoratet for statsskovbruget under forbehold af landbrugsministeriets approbation og naturfredningsrådet indgås herved følgende overenskomst om fredninger på Fussingø distrikt, idet bemærkes, at samtlige nedennævnte stedbetejnelser og afdelingsnumre knytter sig til det fredningsdeklarationen vedhæftede kort over Fussingø distrikt udarbejdet ved skovreguleringen i 1950.

1.

De på vedhæftede kort med grønt skraverede landbrugsarealer (afdelingerne nr. 86,87. og 89 B, ialt ca. 70,71 ha) og engarealerne under skoven i afdelingerne nr. 89A,90, 91 og 92, ialt ca. 23,7 ha ,hvoraf afdelingerne nr. 89A,90 og 91 må betragtes som fredskovspligt undergivet) skal bevares som sådanne uden bebyggelse eller beplantning uden for de nu bebyggede eller beplantede områder.

De på arealerne værende trægrupper samt elletræbevoksningen m.v. ved søbredden skal bevares længst muligt, og i passende omfang søges erstattet med nye træer af de samme arter, nå de gamle ikke længere kan bevares. Trægrupper og fritstående træer er på kortet markeret ved røde kryds.

2.

Langs vejen fra "Groveledshus" til Fussingø fredes de fritstående løvtræer, således at de skal bevares længst muligt, medens de herværende nåletræer fjernes efterhånden. Såfremt nye træer plantes, må dette kun være løvtræer.

3.

Skovbrynene mod de i punkt 1 nævnte arealer må kun forynges med løvtræer.

4.

I de på kortet med rød skravering markerede afdelinger (afdeling nr. 8,14,53 og 73 ialt ca. 33 ha),der er henlagt under distriktets lystskovareal, foretages udhugningen i videst muligt omfang med henblik på bevarelse af gamle løvtræer. Nykulturer, grusgravning eller lignende må kun iværksættes efter indhentet approbation af direktøren for statsskovbruget.

5.

I Tuemosen, afdeling nr. 71, areal ca. 19,73 ha og i afdeling 72, areal ca. 2,35 ha fjernes de i birkebevoksningen stående gran og fyr snarest. Selvsåede gran og fyr fjernes efterhånden som de indfinder sig, hvis det er muligt af økonomiske grunde. Disse arbejder kan iøvrigt iværksættes, når naturfredningsrådets anmodning herom foreligger, og udgifterne ved arbejderne refunderes da skovvæsenet af naturfredningsrådet.

I øvrigt skal arealet henligge urørt uden afvanding, hugst, plantning eller såning med mindre naturfredningsrådets samtykke til sådanne arbejder foreligger.

6.

I "Gammelhave" (afdeling nr. 44 ca. 4,33 ha) fjernes opvæksten af ask m.m. efter nærmere aftale med naturfredningsrådet.

I øvrigt skal arealet fremover henligge urørt uden bebyggelse, afvanding, hugst, plantning eller såning med mindre naturfredningsrådets samtykke til sådanne arbejder foreligger.

7.

Fussing sø.

a. Vandstanden må ikke kunstigt sænkes på skovvesenets foranledning med mindre der foreligger kendelse herom fra kompetente myndigheder.

b. Ved udøvelse af fiskeri på søen skal der tages hensyn til faunens bevarelse, og udlejning af retten til lystfiskeri begrænses til lystfiskeri fra een båd uden motor.

c. Jagt på søen må kun udøves i månederne, september, oktober, november og december, ialt dog højst 12 gange og ikke i perioder, hvor egnens småvande er tilfrosne.

8.

Skovvesenet skal søge vandstanden i Mølledammen bevaret i den nuværende højde. I de nærmeste omgivelser til skovfogedstedet Fussing Vandmølle og Mølledammen må der ikke uden naturfredningsrådets samtykke ske ændringer i de nuværende tilstande.

9.

Jagtretten på Fussingsø distrikt skal bevares under statsskovvesenet, og der må ikke finde udlejning sted helt eller delvis. Rovfugle må kun nedlægges, når naturfredningsrådets samtykke hertil er indhentet. Odderne skal fredes i et af naturfredningsrådet fastsat tidsrum, for tiden 1. marts til 1. august. Efter forhandling mellem parterne skal naturfredningsrådet kunne begrænse jagttiden for enkelte andre dyre- eller fuglearter. Skovvesenet skal efter anmodning give naturfredningsrådet oplysning om forekomst m.v. af enkelte pattedyr eller fuglearter.

Fredningsdeklarationen bliver at lyse som servitutstiftende på Fussingsø distrikt matr. nr.

		1	a	Fussings hovedgaard
"	"	1	b	"
"	"	1	c	"
"	"	1	d	"
"	"	1	e	"
"	"	1	f	"
"	"	1	g	"
"	"	1	h	"
"	"	1	i	"
"	"	4	a	Volstrupgaarde
"	"	1	c	"
"	"	12	"	"

Lyst på de fornævnte matr. nre., dog med undtagelse af matr. nr.

22 a Svinding, Ålum sogn, hvortil savnes tinglyst adkomst. Mat
nr. 13 a, 24 a smst. er inddraget under matr. nr. 23 a.

Holm.

Genpartens retlighed bekræftes.

Holm.

Udskriftens retlighed bekræftes.

for civildommeren i Randers byret, d. 3. juli 1963

Christian Jensen

fm.

Foranstående deklaration godkendes.

Indregistreret, den 21. juli 1963.

P. D. V.

Indst. af. Indst. af.

Indst. af.

Indregistreret, den 6. august 1963.

P. D. V.

Indst. af.

Naturforbeholdningen, den 25. september 1963

P. R. V.

R. Skjold

Indst. af.

Foranstående deklaration er indført i nævnte protokol over

Forbeholdningen for Viforg amtsskreds

Viforg d. 7. marts 1966.

Holm.

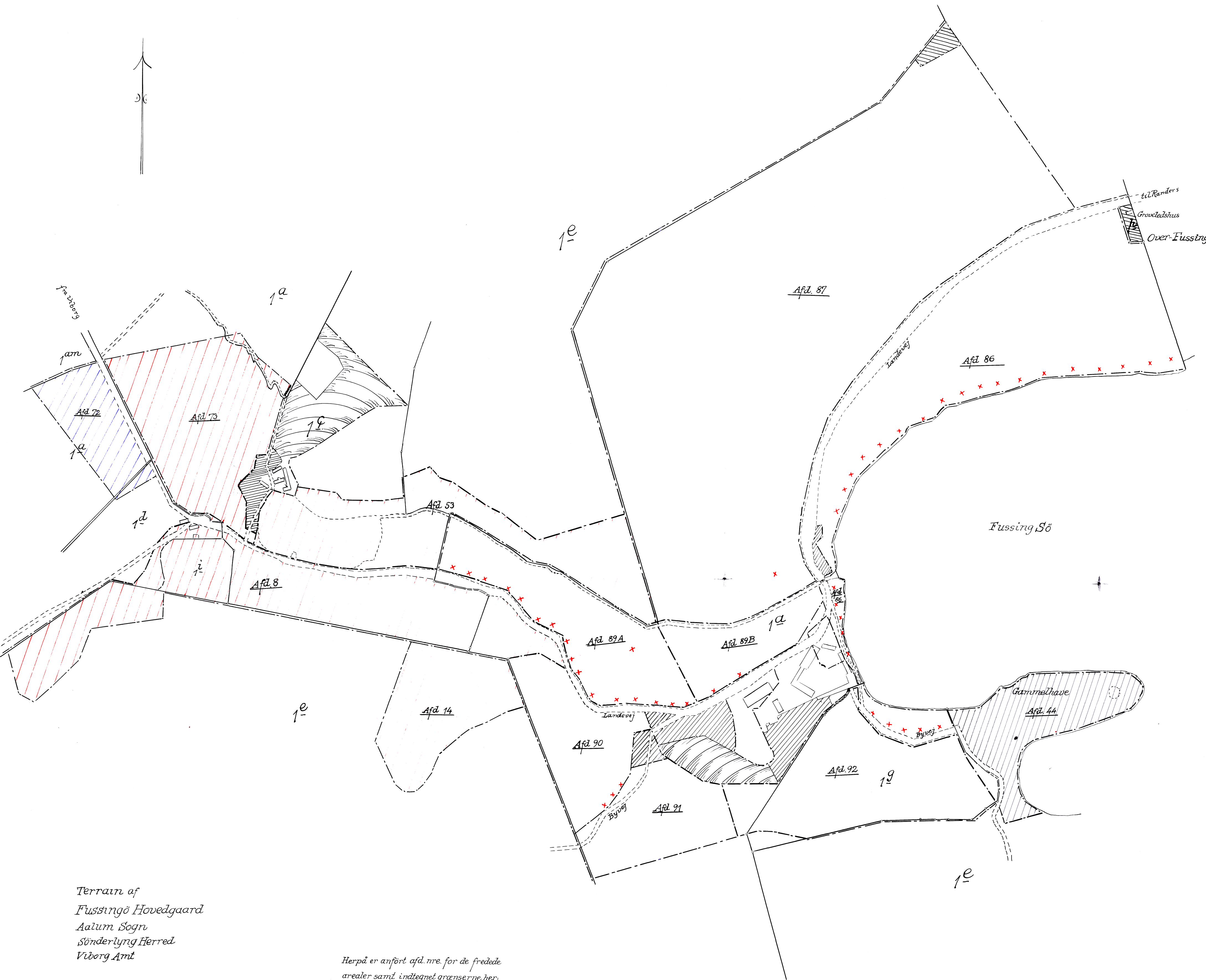
Indført i bogen for retskreds nr. 78, Viforg Amtsskreds m.v.

d. 10. marts 1966.

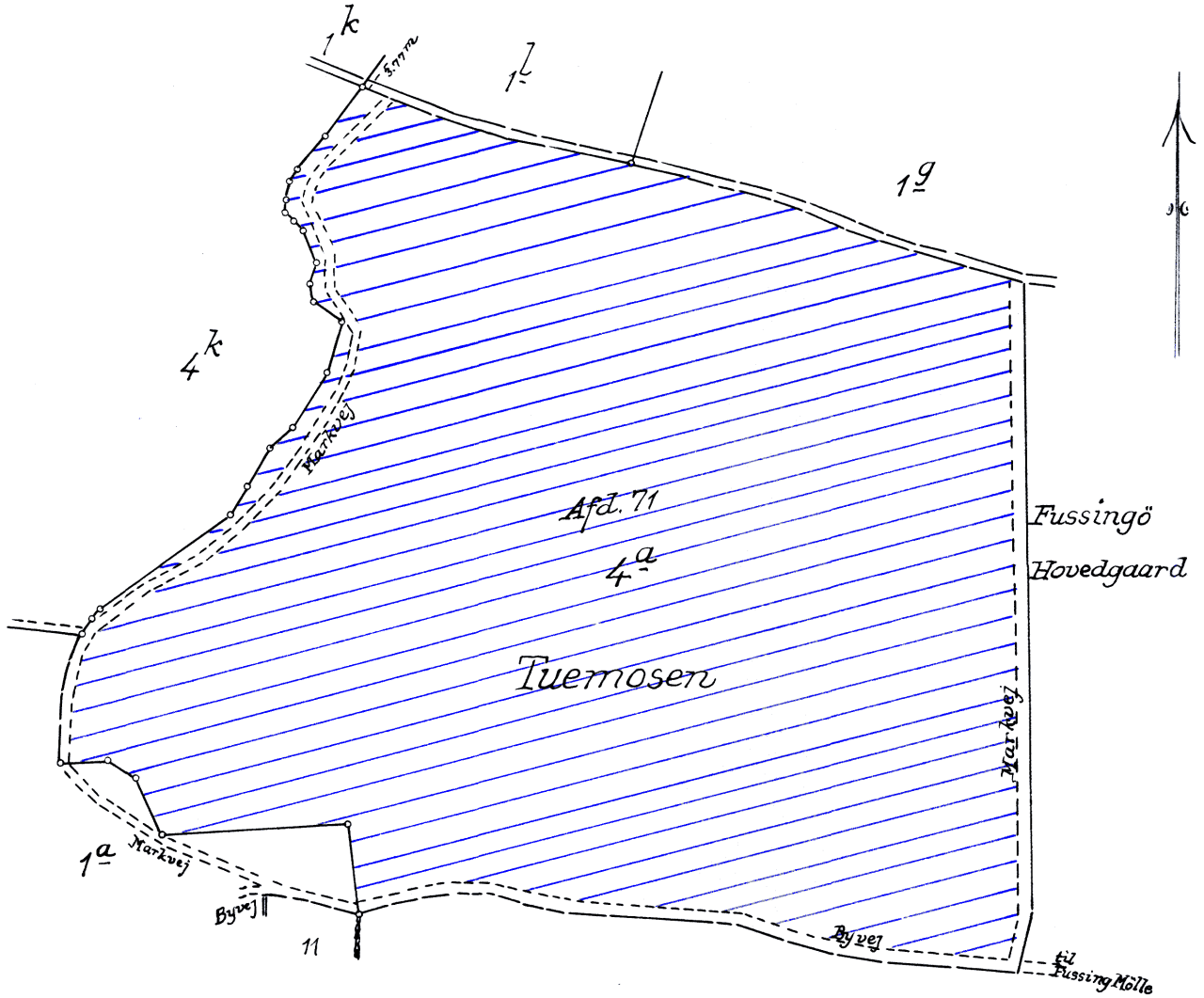
Lyst ting af Ålum, v. 1. marts 1966. I a. skat nr. 354.

Lyst på de foranstående matr. nr., dog med undtagelse af matr. nr.

KORT>

Justitsministeriets genpartkalkerlærred. Til kort.

Terrain af
Vølstrupgaarde
Aalum Sogn
Sønderlyng Herred
Viborg Amt

Målforshold 1:4000

500 m

At denne kort-genpart er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen

attesteres herved.

mtr. nr.

Navn:

19

d.

Bestillings-
formular

Y - 1 fløj

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01864.01

Dispensationer i perioden: 15-09-1994

U D S K R I F T

AF

forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Modtaget
Skov- og Naturforvaltningen
7. marts 1994

Den 15/9 1994 traf Fredningsnævnet afgørelse i
Sag nr. 22/94 og 24/94 angående ansøgning om tilladelse til
lystfiskeri i Fussing Sø, indførelse
af naturskogsstrategi ved Fussingø
samt opførelse af ny toiletbygning og
etablering af bålplads ved Fussingø,
der er omfattet af fredningsdeklara-
tion tinglyst den 10. marts 1956.

Mødt var Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det
amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Per Blendstrup, og det kom-
munevalgte medlem, Mogens Bak og sekretæren, retsassessor Gre-
the Opstrup.

For Århus Amt, Natur og Miljø mødte ekspeditionssekretær E.H.
Mikkelsen.

Sagens bilag - herunder ansøgninger af 22. februar 1994, 24.
februar 1994 og 10. marts 1994 - var til stede.

For ansøgeren, Fussingø Statsskovdistrikt var mødt skovrider
Johs. Skov og skovfoged Per Holstener Jørgensen.

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité mødte Bjørn
Stürup

Endvidere mødte Per Alstrup, Teknisk Forvaltning.

Skovrider Johs. Skov redegjorde for baggrunden for ansøgningen
og gennemgik disse.

Nævnet gennemgik sagen og foretog besigtigelse.

Århus Amt, Natur og Miljø har anbefalet det ansøgte.

Purhus Kommune har ligeledes anbefalet det ansøgte.

Danmarks Naturfredningsforening har protesteret mod det ansøg-
te lystfiskeri på søen, men har i øvrigt anbefalet det ansøg-
te.

Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50
dispensation til

- at der kan drives lystfiskeri i søen fra indtil 3 robåde på vilkår, at sejlads nærmere rørbræmmen end 50 m ikke tillades,
- at distriktets mulighed for sejlads på søen opretholdes,
- at distriktet i særlige tilfælde kan tillade fremmede både på søen, f.eks. i forbindelse med redningsøvelser og tilsvarende øvelser samt ét årligt triathlonstævne af max. 2 timers varighed fra badestedet,
- at der dispenseres fra deklarationens pkt. 5 om, at gran og fyr skal fjernes i Tuemosen,
- at ellebevoksningen langs søen og ved Mølledammen drives som stævningsskov, og at stævningen langs søbredden udføres ved plukhugst,
- at den i afd. 33 større sø efter vinterens nedbør gøres permanent, og at der etableres en gangsti i sydsiden af den offentlige vej over en 60-70 m lang strækning,
- at der etableres en gangsti/gangbro i øst- og nordsiden i afd. 91, og
- at der etableres en ny toiletbygning og bålplads i tilknytning til det eksisterende opholds- og parkeringsareal med den eksisterende badebro.

Jørgen Jensen

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelses påklages til Naturklagenævnet af blandt andet adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

En tilladelse kan ikke udnyttes, før udløbet af klagefristen.

Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: Ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Skov- og Naturstyrelsen, Kronjylland
Vasevej 7
8900 Randers

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen
- 8 APR. 2008

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 7. april 2008.

Vedrørende journal nr. 8901-01.2007.175, ansøgning om tilladelse til iværksættelse af plejetiltag i gammelhaven ved Fussingø.

Fussingø Statsskovdistrikt (nu Skov- og Naturstyrelsen) har søgt om tilladelse til at nedenstående plejetiltag kan iværksættes.

Gammelhaven er omfattet fredningen fra 1953, som har til hensigt at friholde området for nyopførelser af bygninger og nytplantninger. Endvidere står der specifikt for Gammelhaven: "I Gammelhaven ... fjernes opvæksten af ask m.m. efter nærmere aftale med naturfredningsrådet. I øvrigt skal arealet henligge urørt uden bebyggelse, afvanding, hugst, plantning eller såning med mindre naturfredningsrådets samtykke til sådanne arbejder foreligger."

./. Fussingø Statsskovdistrikt har udarbejdet en handlingsplan for området. Handlingsplanen omfatter også at Nationalmuseet vil restaurere ruinen af den tidligere herreborg, hvilket Nationalmuseet vil påbegynde i 2008.

Gammelhaven rummer kulturhistoriske, natur- og landskabelige værdier. Distriktet har med nærværende plan forsøgt, at lægge sig i et sted i midten af dette krydsfelt. Måske med en lille hældning mod det kulturhistoriske og med lidt større afstand til de landskabelige værdier. Ligeledes er det distriktets intention at vægte naturværdierne i Gammelhaven højt, men dog med plads til en skånsom pleje.

Plejetiltagene omfatter følgende elementer;

- at fælde 4 lindetræer, der har direkte kontakt til den gamle ruin,
- at opstille en informationstavle, der fortæller om ruinens historie,
- at beskære sidegrene op i 3 meters højde på de blivende træer i sidealléerne,
- at trække stierne op ved opretning af græskanter og ved udlæg/supplering af belægningen, samt
- at fjerne alle træer der ikke indgår i haveanlægget.

Handlingsplan for Gammelhaven ved Fussingø

Distriktet har i forbindelse med revisionen af distriktets driftsplan, vurderet at det er nødvendigt med en overordnet plan for vedligeholdelsen af halvøen Gammelhaven ved Fussingø.

Driftsplanen beskriver det overordnede mål for Gammelhaven som en sikring af kulturhistoriske interesser, samtidig må området gerne have udtryk af gammel have med skånsom pleje af hensyn til områdets naturværdier.

Gammelhaven rummer kulturhistoriske, natur- og landskabelige værdier. Distriktet har med nærværende plan forsøgt, at lægge sig i et sted i midten af dette krydsfelt. Måske med en lille hældning mod det kulturhistoriske og med lidt større afstand til de landskabelige værdier. Ligeledes er det distriktets intention at vægte naturværdierne i Gammelhaven højt, men dog med plads til en skånsom pleje.

På grund af de smukke omgivelser og de mange spændende planter og dyr, er Gammelhaven et yndet udflugtsmål for mange af skovens gæster.

I dag rummer Gammelhaven resterne af slægten Skeel's første herreborg samt et yngre parkanlæg med tre hovedalléer. Længst mod øst rummer haveanlægget en såkaldt spejldam, der er omgivet af et lavt fodhegn.

Gammelhaven er både oplevelsesmæssigt og anlægsmæssigt noget forsømt. Således formidler distriktet ikke Gammelhaven udover det gæsterne kan læse i den lokale vandreturfolder. Ruinen er ikke særlig iøjnefaldende, mange opdager end ikke at de passerer midt gennem resterne af den gamle herreborg når de går ned gennem Lindealléen.

De to sidealléer af lindetræer kan kun lige erkendes, idet der er en del opvækst af aske- og elletræer langs søbredden. Disse træer gør det ligeledes svært at se Fussing Sø fra Gammelhaven – også selvom man faktisk går ud i søen på halvøen.

Gammelhaven er fredet

Fredningen fra 1953 er en såkaldt landskabsfredning der har til hensigt at friholde området for nyopførelser af bygninger og nytplantninger. Endvidere står der specifikt for Gammelhaven: ”I Gammelhaven ... fjernes opvæksten af ask m.m. efter nærmere aftale med naturfredningsrådet. I øvrigt skal arealet henligge urørt uden bebyggelse, afvanding, hugst, plantning eller såning med mindre naturfredningsrådets samtykke til sådanne arbejder foreligger.”

Beskyttet natur

Gammelhaven ligger i et Habitatområde, der beskytter en lang række arter og deres levesteder samt en række naturtyper. I selve Gammelhaven er der udpeget naturtype 91EO Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld. Elleskoven ligger i den vestligste del af Gammelhaven og udpegningsgrundlaget omfatter derfor kun en mindre del af Gammelhaven.

Skov- og Naturstyrelsens habitatfolk har udtalt at det kun er selve Elleskoven der er omfattet af habitatudpegningen

Der er ikke registreret beskyttede naturtyper af Århus Amt i Gammelhaven. Fussing Sø er udpeget, men der er altså ikke fundet beskyttede naturtyper på land. Dette kan dog have ændret sig og distriktet hører derfor Randers Kommune om Gammelhaven er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Med dette som baggrund har distriktet udfærdiget et forslag til en handlingsplan for Gammelhaven og målene for den fortsatte drift af halvøen.

Gammelhaven - Ruinen

Nuværende forhold

Ruinen overses meget let og trænger til restaurering.

Målsætning

Ruinen og de tilhørende bygninger ønskes gjort mere synlig for besøgende i Gammelhaven, samtidig med at historien om stedet formidles gennem folder og/eller infotavle.

Nationalmuseet har overfor distriktet givet tilsagn om at restaurere ruinen, således at topdækningen af det sparsomme murværk skiftes til noget mere holdbart og tidssvarende. Lindealléen og stien går tværs gennem ruinen, hvilket Nationalmuseet foreslog løst ved at fjerne træerne i ruinen (4 lindetræer), men bevare stien f.eks. med en anden belægning, hævet en anelse op, så man opdager, at her sker der noget nyt, når man kommer gående på stien. Herved får gæsterne i Gammelhaven en fornemmelse af at de går ind i den gamle borg, og ikke blot på en grussti i et parkanlæg. Ved at markere overgangen mellem sti og ruin er der større chance for, at vi kan formidle historien mere virkningsfuldt for de besøgende.

Desuden vil Nationalmuseet markere ladebygningerne, der lå vest for ruinen, hvilket kan ske ved markering med lave volde af græstørv eller enkelte hjørnsten.

Handling

Aktør	Beskrivelse	Tidsplan
Nationalmuseet	Restaurerer ruinens topdækning	2008
	Etablerer en synliggørelse af ruinens forløb gennem stien	2008
	Markerer øvrige bygninger i Gammelhaven	2008
Fussingø Distrikt	Fælder de lindetræer, der er i kontakt med ruinen	2008
	Sørger for at fremtidig opvækst af urter på og omkring ruinen holdes nede	Løbende
	Udarbejder materiale til infotavle og en folder	2008
	Jgh ansøger fredningsnævnet om tilladelse til ovennævnte aktiviteter	2007

Gammelhaven - Haveanlægget

Nuværende forhold

Lindealléerne er hullede og gamle (ældste træer er ca. 250 år gamle). Halvøen er generelt vokset til i selvsåede ask m.m., så anlægget er svær at se/formidle.

Lindealléerne og de åbne flader mellem alléerne er de bærende elementer og danner sammen med en rotunde og spejldammen havelægget. Udsynet til vandet har været en væsentlig del af oplevelsen indefra haven. Udefra har det især været oplevelsen af, at borgen og senere lysthaven lå trukket ud i vandet på en halvø.

De gamle lindetræer har engang for mange år siden (+100) været stynet i en 3-4 meters højde og er bl.a. derfor flerstammede. Enkelte ser ud til at være naturligt flerstammet. Træerne er gennem en meget lang årrække ikke blevet beskåret og er derfor meget høje og slanke. Flere af træerne mangler i alléerne, især i side alléerne og en enkelt tværalle mangler helt. Der er indplantet nye (nu ca. 30 år gamle) lindetræer i alléen ved spejldammen.

Gammelhaven generelt og de gamle lindetræer i særdeleshed er levested for en række organismer. Således er lokaliteten kendt som en spændende fuglelokalitet bl.a. med den relativt sjældne korttået træløber. Det vides ikke hvilke insekter der lever i træerne, ligeledes med svampe og laver. Dette forhold taler for at lindealléen ikke fældes og erstattes lige nu, men at alléen får lov at leve sin tid ud.

Distriktet vil lade alléen henfalde naturligt, og dermed overlade beslutningen om en evt. total renovering til efterfølgende generationer.

Spejldammen er omkranset af et fodhegn á la styrelsens røde standere m.m. Dette hegn ligner nok ikke det oprindelige billede af spejldammen. Fodhegnet har den funktion, at der ikke er direkte adgang til den næsten 1,5 - 2 meter dybe dam.

Målsætning

Alle gamle lindetræer – med undtagelse af de få der står midt i ruinen, som fjernes i forbindelse med restaureringen – bevares i deres nuværende tilstand, og overlades til naturligt forfald (måske op til + 100 år fra nu). Alléen fornyes ikke løbende med nye træer.

Underskoven ryddes og holdes nede så udsynet til søen genskabes, dog uden at vindpåvirkningen af lindene øges markant. Træer der konkurrerer med lindetræerne eller bryder haveanlæggets linjer fjernes.

Spejldammen oprensnes og vandoverfladen forsøges friholdt for andemad o.lign.

Hovedalléen holdes med grus og fremstår dermed skarpt afgrænset i forhold til det omgivende område. Sidealléerne udbedres med grus i det omfang det er nødvendigt. Evt. græs i sidealléerne skal slås og derved være adskilt fra det omgivende areal.

Ved indgangen til Gammelhaven bør elletræerne stævnes i det omfang habitatdirektivet tillader det.

Handling

Aktør	Beskrivelse	Tidsplan
Fussingø Distrikt	Kapper de blivende træer i sidealléerne op i 3 meters højde	2008
	Trækker stierne op ved opretning af græskanter og ved udlæg/supplering af belægningen	2008
	Fjerner alle træer der ikke indgår i haveanlægget	2008
	Renser spejldammen op og renholder overfladen for andemad m.m.	Løbende
	Stævner elletræerne ved indgang – jf. driftsplanen	Løbende
	Sørger for at holde opvækst i haveanlægget nede ved enten græsning eller slet	Løbende
	Jgh anmelder træfældningen til SNS/habitat	2007
	Jgh ansøger/anmelder aktiviteterne til Randers Kommune i relation NBL	2007

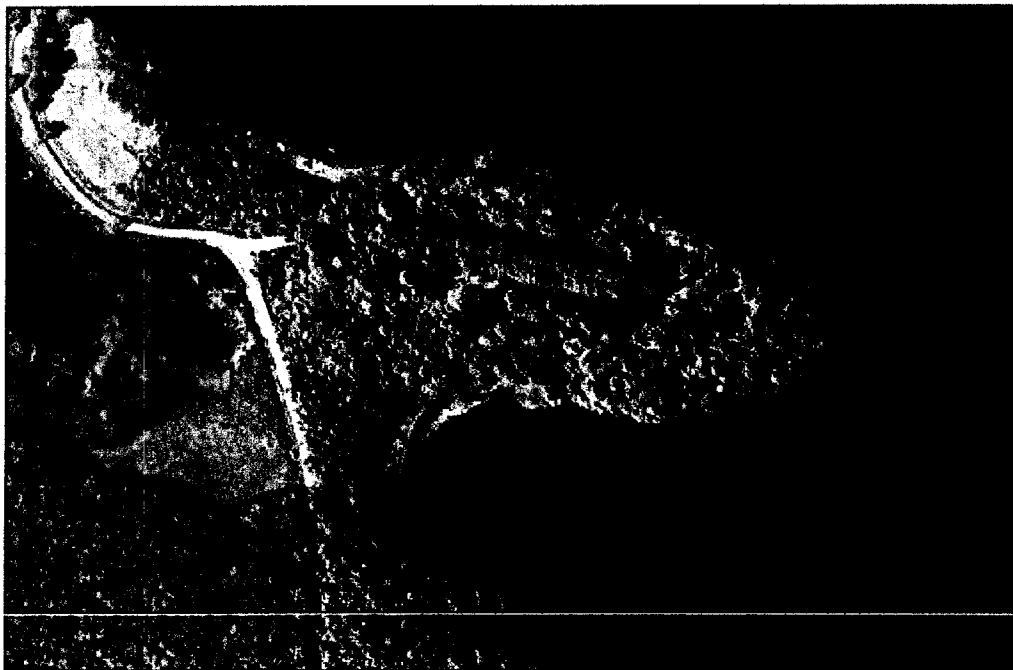
Bilag 1

Kortskitse fra 1787. Gammelhaven med markering af placering af herreborgen, ladegårdsbygning samt andre bygninger på halvøen. Desuden en oversigt og haveanlægget med hoved – og sidealléer samt spejldammen.

Bilag 2

Flyfoto fra 2004. Hovedalléen er stadig markant, medens side- og tværalleerne er forsvundet i tilgroning.

Spejldammen i den østlige ende af hovedalléen anes som en åbning mellem træerne.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.

Fredningsnævnet finder iværksættelsen af plejetiltag som beskrevet i ansøgningen prisværdig og at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Derfor meddeles i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

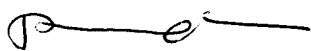
offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Nationalmuseet, Fredriksholms Kanal 12, 1220 København K.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Bente N. Storm, Anneksvej 2, Væth, 8870 Langå

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg

Fredningsnævnets kommunalt udpegede medlem, Sean Boisen, Hobrovej 55, 8900 Randers

Randers Kommune, Laksetorvet, 8900 Randers

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf 86122077

Skov- og Naturstyrelsen
Kronjylland
Vasevej 7
"mailto:pho@domstol.dk"}
8900 Randers

{HYPERLINK

CVR 11 98 62 93

Den 21. juni 2009.

**Vedrørende journal nr. 8901-01.2009.40, ansøgning om tilladelse til genslyngning af Fussingø Møllebæk,
journal nr. 8901-01.2009.15, ansøgning om tilladelse til etablering af et omløb ved Fussingø Mølle-
dam,
journal nr. 8901-01.2008.26, ansøgning om tilladelse til anvendelse af elmotor ved sejlads på
Fussing Sø
journal nr. 8901-01.2008.138, ansøgning om tilladelse til at bygge en toiletbygning ved
Damager, matr. Nr. 1 a Fussing Hgd., Ålum, og
journal nr. 8901-01.2007.114, ansøgning om tilladelse til etablering af formidlingsbro ved
Fussingø Naturskole.**

Fredningsnævnet har fra Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Kronjylland, modtaget en række ansøgninger, som alle vedrører Fussingø Statsskovdistrikt.

Områderne, der hører under Fussingø Statsskovdistrikt, er omfattet af fredningsdeklaration, lyst den 10. marts 1956.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 27. april 2009. Under besigtigelsen var Skov- og Naturstyrelsen repræsenteret ved Peter Iversen og Jan Grundtvig Højland, og Randers Kommune var repræsenteret ved Hanne Larsen.

De berørte områder for ansøgningerne blev besigtiget af nævnet, og ansøgningerne blev drøftet.

Det er oplyst af Randers Kommune, at området er udpeget som EF-habitatområde nr. 30: Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Å-dal samt Skrabvadbæk.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er bl.a. odder og damflagermus. Randers Kommune er ikke kommet med bemærkninger om, at EF-habitatområdet vurderes at blive påvirket i negativ retning ved gennemførelse af de foreliggende ansøgninger.

Vedr. journal nr. 8901-01.2008.138, ansøgning om tilladelse til at bygge en toiletbygning ved Damager, matr. Nr. 1 a Fussing Hgd. Ålum:

Fredningsnævnet har modtaget ansøgningen den 14. oktober 2008 fra Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen.

Det er i ansøgningen oplyst, at Skov- og Naturstyrelsen ønsker at bygge en toiletbygning ved lejrpladsen ved Damager. Pladsen er et meget besøgt udflugtsmål af både institutioner og børnefamilier. I dag kan Skov- og Naturstyrelsen ikke henvise til et toilet i området, og lejrpladsen er så besøgt, at der ikke kan opretholdes en forsvarlig hygiejnisk standard omkring lejrpladsen. Den ansøgte toiletbygning har dimensionerne: Højde 4,8 meter, længde 7 meter og bredde 5,5 meter. Huset opføres i sortmalet træ og med tagbeklædning af tagpap på lister. Nævnet fik under besigtigelsen forevist den ønskede placering for toiletbygningen, lige uden for skovbrynet til venstre for skovvejen. Nævnet har endvidere været forelagt tegningsmateriale vedrørende bygningen. Randers Kommune har ikke haft bemærkninger til ansøgningen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse

Efter det oplyste er der et særligt behov for etablering af en toiletbygning ved lejrpladsen. På denne baggrund, og da den ansøgte toiletbygning ved sit udseende og med den ansøgte placering ikke findes at stride mod fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet dispensation til den ansøgte bygning, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår, at toiletbygningen opføres i overensstemmelse med tegningsmaterialet og de i øvrigt meddelte oplysninger.

Vedr. journal nr. 8901-01.2009.15, ansøgning om tilladelse til etablering af et omløb ved Fussingø Mølledam.

Fredningsnævnet har modtaget en ansøgning af 22. januar 2009 fra Skov- og Naturstyrelsen vedrørende omlægning af udløbet fra Fussingø Mølledam og dermed ændring af en del af Skalsåens forløb ved mølledammen.

Det er oplyst, at Skals Å har sit udspring i afløbet fra Fussing Sø. Søens afløb er opstemmet ved Fussingø Vandmølle, hvor der tidligere har været mølleri og elproduktion. Efter mølledammen falder vandet ca. 2,5 meter gennem en nedlagt ålekiste.

Den nye placering af udløbet vil medføre, at der nedlægges en betonkasse i adgangsvejen til vandmøllen, hvorfra vandet strømmer gennem et nyt forløb langs Vasevej.

Omkring station 230 meter rammer det nye forløb afløbets gamle placering, hvor vandet løb, før mølledammen blev opstemmet.

Det nye vandløb ilægges sten og grus for at hindre erosion af bunden, ned til station 230, hvorfra det vurderes, at vandløbet kan udvikle sig frit, uden at der bliver for stort fald på enkelte strækninger.

På strækningen langs dammen opdæmmes vandet af en 30 cm høj og ca. 2 meter bred jordvold. Der kan anvendes jord, som opgraves i det nye forløb. Dæmning etableres ca. 1 år, før det nye afløb åbnes, for at sikre en naturlig sætning og tilgroning.

Den ansøgte omlægning af udløbet fra Fussingø Mølledam skal ses i sammenhæng med ansøgningen om tilladelse til forlægning af Møllebækken samt en samtidig oprensning af Fussingø Mølledam.

Nævnet har været forelagt rids over det ønskede forløb for ændringen af åens forløb.

Under besigtigelsen oplyste Skov- og Naturstyrelsen, at omlægningen af udløbet vil sikre en faunapassage for fisk og vanddyr, og fjernelsen af den nuværende spærring kan medvirke til

opfyldelsen af målsætningen for Skals Å. Der vil være tale om en begrænset terrænregulering, hvor indgrebet skal foretages.

Det er oplyste, at Randers Kommune har givet tilladelse til ansøgningen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Under hensyn til formålet med omlægningen af udløbet fra Fussingø Mølledam, og da projektet er pænt tilpasset landskabet, meddeler Fredningsnævnet dispensation til det ansøgte projekt, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår, at projektet udføres i overensstemmelse med de foreliggende skitser med placering af omløbet og de i øvrigt meddelte oplysninger.

Vedrørende journal nr. 8901-01.2009.40, ansøgning om tilladelse til genslyngning af Fussingø Møllebæk.

Fredningsnævnet har modtaget en ansøgning af 31. marts 2008 fra Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Kronjylland, om tilladelse til at genslynge en delstrækning af Fussing Møllebæk ved Fussingø, matr. nr. 1 a Fussingø Hgd. Ålum.

I forbindelse med ansøgningen har Fredningsnævnet været forelagt et notat af 25. januar 2006 fra det daværende Århus Amt med en beskrivelse af det ansøgte projekt samt en kortskitse af det omtrentlige forløb. Endvidere indeholder notatet en oversigt over koteforholdene i det eksisterende forløb.

Det fremgår blandt andet af det nævnte notat, at formålet med forlægningen primært er at gøre det muligt at fjerne kvælstof og fosfor fra drænvandet fra de nordlige markarealer, "Hesselbjerg". Dette vil være til gavn for såvel mølledammen ved Fussingø, som for Limfjorden.

Under besigtigelsen oplyste Skov- og Naturstyrelsen, at den nuværende gravede kanal, som stammer fra 1800-tallet, vil forsvinde i forbindelse med omlæggelsen af Fussingø Møllebæk. Det gamle forløb af åen er afdækket, og når omlægningen af åen skal gennemføres, vil det ske ved, at åen bliver fulgt i det laveste område i terrænet, hvor der kun renses op i lav dybde. På det længere sigt er det ønsket, at åen føres uden om mølledammen, hvorved bivirkninger ved gennemløb af dammen kan undgås.

Det er endvidere oplyst, at Kulturhistorisk Museum, Randers, har udtalt, at ålekisten, som anslås til at være fra perioden 1920-1930, ikke er et kulturhistorisk mindesmærke og derfor ikke er beskyttet af museumsloven.

Randers Kommune har ikke haft bemærkninger til ansøgningen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Ved det ansøgte projekt ønsker Skov- og Naturstyrelsen at føre åen tilbage til sit oprindelige forløb. Fordelen ved omlægningen er, at det derved bliver muligt at fjerne kvælstof og fosfor fra drænvandet fra de nordlige markarealer i området. På denne baggrund, og da en genslyngning af åen landskabeligt set ikke strider mod fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet dispensation til den ansøgte omlægning af Fussingø Møllebæk, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår, at omlægningen sker i overensstemmelse med de foreliggende oplysninger fra nævnet.

Vedr. journal nr. 8901-01.2008.26, ansøgning om tilladelse til anvendelse af elmotor ved sejlads på Fussing Sø:

Fredningsnævnet har ved e-mail af 31. marts 2008 fra Skov- og Naturstyrelsen, Kronjylland, modtaget Randers Sportsfiskerforenings ansøgning af 5. februar 2008 om tilladelse til at anvende elmotor i forbindelse med fiskeri på Fussing Sø.

Det er i ansøgningen oplyst, at foreningen har 85 medlemmer, hvoraf en del har nået en alder, hvor det at ro en båd ikke længere er muligt, enten fordi kræfterne ikke længere er til det, eller på grund af nedsat førlighed. For denne gruppe af medlemmer vil det være en fordel at kunne benytte en elmotor ved lystfiskeri på Fussing Sø. Der henvises endvidere i ansøgningen til, at en elmotor vil være meget støjsvag og ikke udleder udstødningsgasser under sejlads.

Under besigtigelsen oplyste Skov- og Naturstyrelsen, at der er tre både, hvorfra der må fiskes i søen. I øvrigt er der ikke offentlig adgang til søen. Randers Sportsfiskerforening og Danmarks Sportsfiskerforening har hver en af bådene, og Statsskovdistriktet benytter den sidste båd til medarbejdere og til brug for bredejere. Den foreliggende ansøgning vedrører alene den båd, der benyttes af Randers Sportsfiskerforening. Skov- og Naturstyrelsen bekræftede, at en elmotor ikke larmer. Det er endvidere Skov- og Naturstyrelsens vurdering, at brugen af elmotor ikke vil påvirke søen og dens plante- og dyreliv i større omfang end sejlads med årer. En anvendelse af elmotor vil muligvis i visse tilfælde endda være mindre forstyrrende end brugen af årer. Det er endvidere blevet oplyst, at der også er givet tilladelse til brug af elmotor i enkelte tilfælde ved Hald Sø.

Randers Kommune har ikke haft bemærkninger til ansøgningen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Efter det oplyste er sejladsen på Fussing Sø af begrænset omfang. På denne baggrund, og da brugen af elmotor ikke vil påvirke søen og dens plante- og dyreliv mere end den nuværende sejlads med årer, og da en elmotor er støjsvag, finder Fredningsnævnet ikke, at ansøgningen om tilladelse til brug af elmotor strider mod fredningens formål, og nævnet meddeler derfor dispensation til ansøgningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Vedr. journal nr. 8901-01.2007.114, ansøgning om tilladelse til etablering af formidlingsbro ved Fussingø Naturskole:

Fredningsnævnet har den 20. august 2007 modtaget Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsens ansøgning om tilladelse til etablering af en formidlingsbro ved Fussingø Naturskole. Naturskolen ligger i Søndermade, der ligger syd for avlsbygningerne ved Fussingø.

Det er oplyst, at søen på Søndermade opstod i 2002, efter at drænsystemet blev ødelagt. Efterfølgende er vandstanden steget på engen og er blevet til en permanent vandflade. Søndermade rummer i dag et naturligt plante- og dyreliv. Det er disse naturværker, Fussingø Naturskole ønsker at formidle til børn og unge.

I forbindelse med etableringen af broen er det nødvendigt at bygge en mindre trappe ned over det stendige, der markerer terrænspringet fra avlsbygningerne til vandfladen på Søndermaden.

Formidlingsbroen tænkes udført som en lav gangbro og skal være med til at sikre, at formidlingen af søens dyreliv kan ske på et betryggende grundlag.

I princippet tænkes formidlingsbroen opført som badebroen i Fussing Sø. Stolper sættes i søbunden, og der fastgøres vanger og gangbrædder til disse stolper.

Formidlingsbroens dimensioner vil være ca. 1,2 meter i bredden og ca. 8 meter i længden. Vanddybden ved formidlingsbroen anslås til ikke at overstige 0,5 meter.

Formidlingen vanskeliggøres i dag ved, at Søndermade ikke kan undersøges, uden at man går gennem en bræmme med mudder og høj vegetation. En formidlingsbro vil kunne afhjælpe dette ved at give børnene en nem og sikker adgang til vandet.

Der er offentlig adgang til formidlingsbroen, og den vil naturligvis også kunne benyttes af øvrige gæster i området.

Randers Kommune har ved brev af 16. november 2007 anbefalet, at nævnet meddeler tilladelse til den ansøgte bro.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da anlæggets formål er almennyttigt ved at naturskolens besøgende lettere får adgang til søen, og da formidlingsbroen – efter Fredningsnævnets vurdering – landskabeligt vurderes ikke at komme til at fremstå som dominerende i landskabet, meddeler nævnet dispensation til den ansøgte formidlingsbro, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår, at broen opføres i overensstemmelse med de meddelte oplysninger.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse udsendes pr. mail til:

Jan Grundtvig Højland, Skov- og Naturstyrelsen, Kronjylland, Vasevej 7, 8900 Randers,
{HYPERLINK "mailto:jgh@sns.dk"}

By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, {HYPERLINK
"mailto:blst@blst.dk"}

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, {HYPERLINK
"mailto:blstnatur@blst.dk"}

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, {HYPERLINK
"mailto:dn@dn.dk"}

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ Christian Halgreen, Højvej 7, 8870 Langå,
{HYPERLINK "mailto:Randers@dn.dk"}

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V , {HYPERLINK
"mailto:natur@dof.dk"}

Dansk Ornitologisk Forening lokal, {HYPERLINK "mailto:Randers@dof.dk"}

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg,
{HYPERLINK "mailto:jytte.heslop@gmail.com"}

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Sean Boisen, Hobrovej 55, 8900 Randers, {HYPERLINK
"mailto:info@boisenbolig.dk"}

Randers Kommune, Miljø og Teknik, Laksetorvet, 8900 Randers, {HYPERLINK
"mailto:teknisk@randers.dk"}

samt pr. post til Randers Sportsfiskerforening v/ Christian Møller, Kirkegade 16, 8900 Randers.

Den 13. juni 2013

FN 2012.177: Ansøgning fra Naturstyrelsen Kronjylland om ombygning af bygning på ejendommen matr. nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum beliggende Vasevej 5-7, 8920 Randers NV

Fredningsnævnet har den 2. november 2012 fra Randers Kommune modtaget en ansøgning fra Naturstyrelsen Kronjylland om ombygning af bygning på ejendommen matr. nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum beliggende Vasevej 5-7, 8920 Randers NV.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 5. februar 2013, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet Naturstyrelsen Kronjylland ved Stine Skivild Westing. Fredningsnævnet har herefter indhentet yderligere oplysninger og truffet afgørelse i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Overfredningsnævnet traf den 6. juni 1953 afgørelse om fredning af arealer ved Fussing sø og Læsten Bakker. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at der på et areal af matr.nr. 1a på 11,78 ha beliggende ved søen pålægges en servitut, hvorefter arealet ikke må bebygges varigt eller midlertidigt. Der må ikke anbringes skure, boder, master, skilte eller lignende.

Ved fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 skete der fredning af Fussingø. Formålet med fredningen er primært at bevare træbeplantningen. Det fremgår af afgørelsen, at den bl.a. omfatter matr.nr. 1a Fussingø Hovedgaard.

Fredningsnævnet har i sagen indhentet en udtalelse fra Naturstyrelsen bl.a. med det formål at få belyst, i hvilket omfang ejendommen er omfattet af fredningerne. Af udtalelsen af 29. april 2013 fremgår følgende:

”Fredningsnævnet har i mail af 17. marts 2013 anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand vedrørende ovennævnte ansøgning om dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4.

Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.

Ansøgningen

Naturstyrelsen Kronjylland har søgt om tilladelse til ombygning af Vasevej 5-7. Det er anført i ansøgningen, at Fussingø Hovedgård huser mange arealdriftsfunktioner for Naturstyrelsen. Fremover skal ejendommen tillige huse Naturstyrelsens vandovervågningsenhed, hvorfor der er behov for at udvide de eksisterende kontorfaciliteter. Forpagterboligen er i dag sammenbygget med de eksisterende kontorfaciliteter på Vasevej 7. Forpagterboligen ønskes inddraget til kontorer. I forbindelse med ombygningen ønskes murværket omfuget, udvendige vinduer udskiftet til småsprossede, udvendige døre udskiftet til røde fyldingsdøre, tagkonstruktionen udskiftet til tegltag med fast undertag, ovenlys etableret, nedrivning af skorsten, sikre handicapparkering og niveaufri adgang, renovering af eksisterende terrasse samt etablering af ny.

Fredningen

Ejendommen matr.nr. 1a m.fl. er omfattet af Fredningsnævnets fredningsdeklaration af 7. marts 1956 vedrørende Fussingø.

Fredningens formål er fortrinsvis at bevare træbeplantningen:

1.

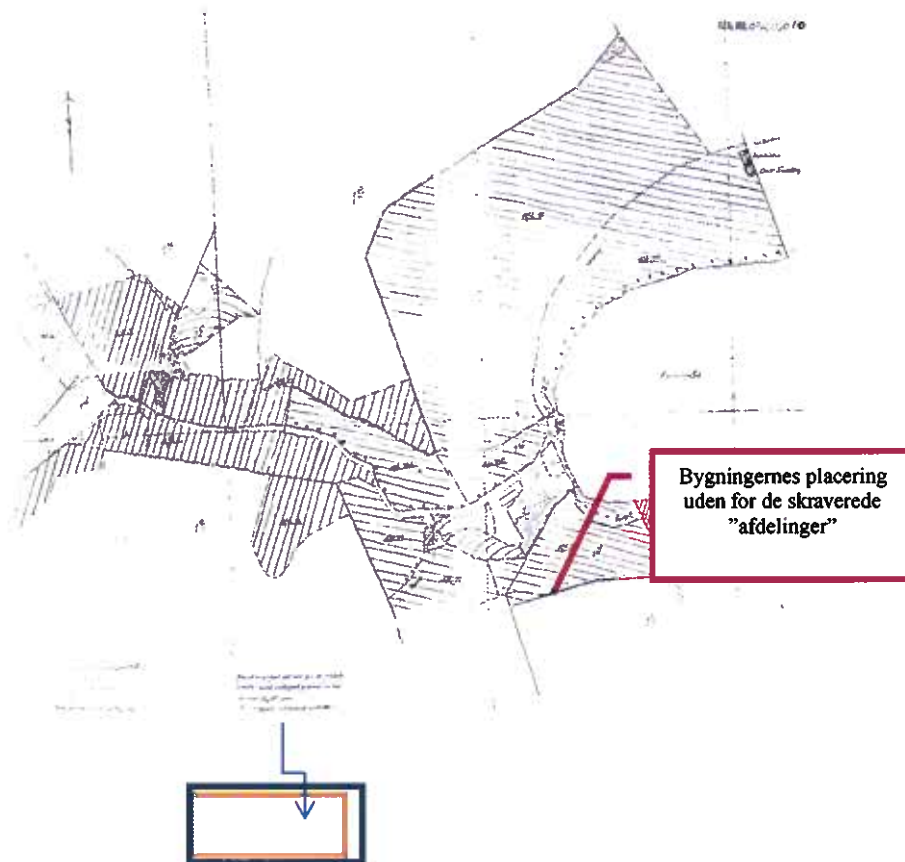
De på vedhæftede kort med grønt skraverede landbrugsarealer (afdelingerne nr. 86, 87 og 89 B, ialt ca. 70,71 ha) og engarealerne under skoven (afdelingerne nr. 89A, 90, 91 og 92, ialt ca. 23,7 ha, hvoraf afdelingerne nr. 89A, 90 og 91 må betragtes som fredskovspligt undergivet) skal bevares som sådanne uden bebyggelse eller beplantning uden for de nu bebyggede eller beplantede områder.

De på arealernes værende trægrupper samt alle træbevoksningen m.v. ved skærediden skal bevares længst muligt, og i passende omfang søges erstattet med nye træer af de samme arter, når de gamle ikke længere kan bevares. Trægrupper og fritstående træer er på kortet markeret ved røde kryds.

4.

I de på kortet med rød skravering markerede afdelinger (afdeling nr. 8, 14, 53 og 73 ialt ca. 33 ha), der er henlagt under distriktets lystskovareal, foretages udhugningen i videst muligt omfang med henblik på bevarelse af gamle løvtræer. Rykulturer, grusgravning eller lignende må kun iværksættes efter indhentet approbation af direktøren for statskovbruget.

Det må antages, at fredningens omfang er begrænset til de skraverede felter med de anførte afdelingsnumre og som afgrænset af de stiplede linjer, jf. nedenfor (idet bemærkes, at originalkortet, som befinder sig i fredningsregisteret, ikke er indtegnet med farver som anført). Da området, hvor bebyggelsen er beliggende, ligger uden for de skraverede felter, må det antages, at dette område ikke er omfattet af fredningen, jf. fredningens nr. 1, første afsnit, sidste sætning.

Herpå er anført afsl. nr. for de fredede
arealer samt indtegnet grænserne her-
for med stiplede linie.
* indtegner fritslående lovtræer

Ejendommen

Matr.nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum, beliggende Vasevej 5-7, 8920 Randers, er 1 ud af 10 matrikler, som er ejet af staten, Naturstyrelsen Kronjylland. Ejendommen er registreret i BBR som særligt vurderet skov og plantage. Den pågældende matrikel har et areal på ca. 578 ha.

Øvrig regulering/planlægning på arealet

Det bebyggede område ligger indenfor skovbyggelinjen samt i habitatområde 30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk.

Udpegningsgrundlag:

...

Øvrige bemærkninger

Naturstyrelsen har ingen yderligere bemærkninger.”

Fredningsnævnets afgørelse

Det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Efter Naturstyrelsens udtalelse lægger fredningsnævnet til grund, at bygningen ikke er omfattet af en fredning, hvorom det tilkommer fredningsnævnet at træffe afgørelse om dispensation i relation til de planlagte bygningsarbejder.

Fredningsnævnet foretager derfor ikke yderligere i sagen.

Klagevejledning

Det fremgår af naturbeskyttelsesloven, at fredningsnævnets afgørelser om lovens § 50, stk. 1, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Fredningsnævnet bemærker dog, at det er Natur- og Miljøklagenævnet, der i tilfælde af klage træffer afgørelse om, hvorvidt denne afgørelse kan påklages.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø

- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videre-sender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sa-gens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til kla-geren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af ge-byret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbe-gynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Det fremgår af naturbeskyttelsesloven, at såfremt en klage indgives, må en meddelt dispensation ikke udnyt-tes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Det fremgår videre af naturbeskyttelsesloven, at en dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Naturstyrelsen Kronjylland, stews@nst.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Randers Kommune, henrik.wessel.fyhn@randers.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Randers, randers@dn.dk

Friluftsrådet, oestjylland@friluftsradet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, randers@dof.dk

Den 2. juli 2014

FN 2014.43: Forbedrede adgangsmuligheder ved badebroen ved Fussingø

Fredningsnævnet har den 31. marts 2014 via Randers Kommune modtaget en forespørgsel fra Naturstyrelsen Kronjylland om forbedrede adgangsmuligheder ved badebroen ved Fussingø på ejendommen matr. nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum beliggende Vasevej 5-7, 8920 Randers NV.

I forespørgslen er anført følgende:

På vegne af NST-Kronjylland og initiativ-gruppen Fussing sø badestrands bevarelse, søger ... om dispensation til at forbedre adgang- og opholdsforholdene på plænen foran broen ved Fussing sø, 1a Fussingø Hgd., Ålum.

Formålet er at forbedre plænen bæreevne ift. færdsel, adgang og rekreation, dvs. gøre den mindre smattet.

Det ønskes at udlægge ca. 3cm grus på et 400m², der i mange år har været holdt som slået plæne.

...

Det er Randers Kommunes opfattelse, at gruset ikke vil stride mod fredningen.

Overfredningsnævnet traf den 6. juni 1953 afgørelse om fredning af arealer ved Fussing sø og Læsten Bakker. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at der på et areal af matr.nr. 1a på 11,78 ha beliggende ved søen pålægges en servitut med en række begrænsninger i arealernes anvendelse.

Ved fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 skete der fredning af Fussingø. Formålet med fredningen er primært at bevare træbeplantningen. Det fremgår af afgørelsen, at den bl.a. omfatter matr.nr. 1a Fussingø Hovedgaard.

Fredningsnævnet har tidligere i en anden sag indhentet en udtalelse fra Naturstyrelsen om fredningen. I en udtalelse af 29. april 2013 er bl.a. anført følgende:

"Fredningen

Ejendommen matr.nr. 1a m.fl. er omfattet af Fredningsnævnets fredningsdeklaration af 7. marts 1956 vedrørende Fussingø.

Fredningens formål er fortrinsvis at bevare træbeplantningen:

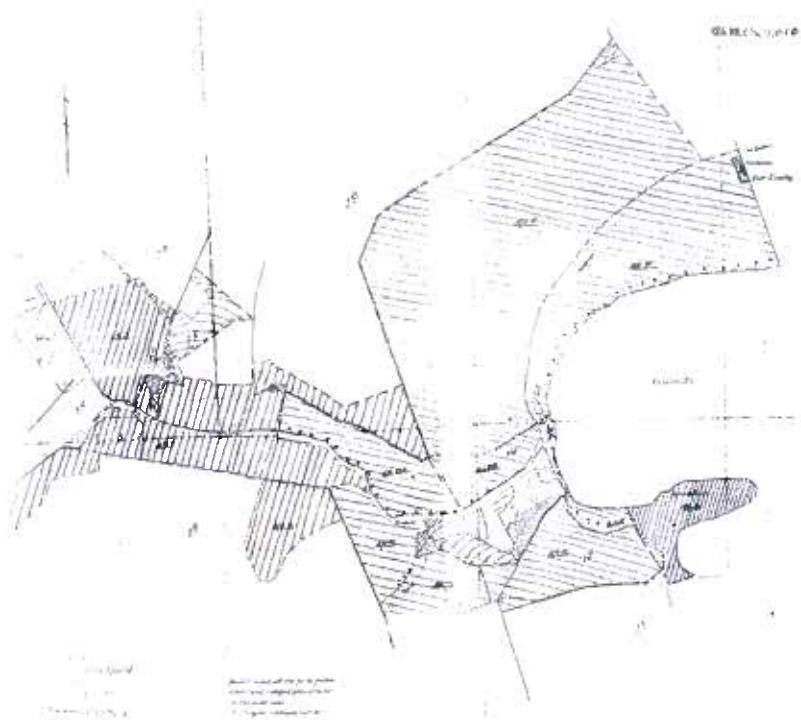
1.

De på vedhæftede kort med grønt skraverede landbrugsarealer (afdelingerne nr. 86,87 og 89 B, ialt ca. 70,71 ha) og engarealerne under skoven afdelingerne nr. 89A,90, 91 og 92, ialt ca. 23,7 ha ,hvoraf afdelingerne nr. 89A,90 og 91 må betragtes som fredskovspligt undergivet) skal bevares som sådanne uden bebyggelse eller beplantning uden for de nu bebyggede eller beplantede områder.

De på arealerne værende trægrupper samt alle træbevoksningen m.v. ved søbredden skal bevares længst muligt, og i passende omfang søges erstattet med nye træer af de samme arter, når de gamle ikke længere kan bevares. Trægrupper og fritstående træer er på kortet markeret ved røde kryds.

4.

I de på kortet med rød skravering markerede afdelinger (afdeling nr. 8,14,53 og 73 ialt ca. 33 ha),der er henlagt under distriktets lystskovareal, foretages udhugningen i videst muligt omfang med henblik på bevarelse af gamle løvtræer. Rykulturer, grusgravning eller lignende må kun iværksættes efter indhentet approbation af direktøren for statskovbruget.

Fredningsnævnets bemærkninger

Det er fredningsnævnets opfattelse, at de påtænkte ændringer i form af udlægning af grus på en del af den eksisterende græsplæne ned mod Fussing Sø er af en karakter, der ikke er omfattet af fredningsbestemmelserne og således ikke er omfattet af fredningsnævnets kompetence i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet foretager derfor ikke yderligere i sagen.

Martin Møller-Heuer

Denne udtalelse sendes til

Naturstyrelsen, nst@nst.dk og jgh@nst.dk
Randers Kommune, martin.tranholm.frost@randers.dk
Danmarks Naturfredningsforening, randers@dn.dk

Den 6. februar 2015

FN 2014.170. Etablering af nedsivningsanlæg

Fredningsnævnet har den 9. december 2014 modtaget en ansøgning fra Naturstyrelsen Kronjylland om tilladelse til at etablere et nedsivningsanlæg til brug for ejendommene Kardamsvej 1 og Vasevej 1, 8920 Randers NV. Begge ejendomme er ejet af Naturstyrelsen.

Ejendommene er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af arealer ved Fussingø, og fredningsnævnet skal meddele dispensation, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 3. februar 2015 og har besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for fredningsnævnets afgørelse er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Fredningen ved Fussingø har overordnet til formål at sikre bevarelse af de træarter, der var på arealerne på fredningstidspunktet. Der er endvidere fastsat regler om forbud mod bebyggelse.

Det er i ansøgningen anført, at der er tale om udskiftning af et eksisterende spildevandsanlæg. Det nuværende anlæg er brudt sammen og søges erstattet af et tidssvarende anlæg til nedsivning. Det er Randers Kommunes vurdering, at der kan meddeles tilladelse.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 3. februar 2015. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet Naturstyrelsen ved Jan Grundtvig Højland, Peter Iversen og David Bro, Randers Kommune ved Jakob Aarup og Danmarks Naturfredningsforening ved Ingemann Schnetler. Både det ministerudpegede medlem og det kommunalt udpegede medlem af fredningsnævnet havde forfald, men har i øvrigt deltaget i fredningsnævnets afgørelse med deres kendskab til området fra andre sager.

Peter Iversen redegjorde for projektet. Der nedgraves en tank fælles for de to ejendomme. Nedsivningsfaciliteterne graves ned mellem ejendommene og vil ikke være synlig efterfølgende.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Fussingø betyder, at etablering af nedsivningsanlægget kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Da arealet retableres, så anlægget derefter ikke er synligt, meddeler fredningsnævnet dispensation i sagen. Det forudsættes herved, at der ikke sker fældning af træer i strid med fredningsbestemmelserne.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jytte Heslop,
2. Kurt Søndergaard,
3. Naturstyrelsen, København, att. Søren F. Hansen,

4. Naturstyrelsen, Det Åbne Land,
5. Randers Kommune, att. Jakob Aarup,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
10. Friluftsrådet, Randers,
11. Naturstyrelsen, Kronjylland, att. Jan Grundtvig Højland,
12. Kulturstyrelsen,
13. Region Midtjylland.

Den 6. februar 2015

FN 2014.171. Forbedringer af faciliteter ved badepladsen ved Fussing Sø

Fredningsnævnet har den 10. december 2014 modtaget en ansøgning fra Naturstyrelsen Kronjylland om tilladelse til etablering af bade faciliteter ved Fussing Sø i form af udskiftning og forlængelse af badebroen, opførelse af omklædningsskur og anlæggelse af sti. Ejendommen ejes af Naturstyrelsen.

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af arealer ved Fussingø, og fredningsnævnet skal meddele dispensation, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 3. februar 2015 og har besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for fredningsnævnets afgørelse er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Fredningen ved Fussingø har for så vidt angår Fussing Sø til formål at sikre, at vandstanden i søen ikke ændres, at fiskeri foretages under hensyntagen til faunaens bevarelse samt at fastlægge perioder for jagt på søen. Fredningen har for så vidt angår arealerne i øvrigt til formål at sikre den eksisterende bøgetræskultur. Der er endvidere fastsat regler om forbud mod bebyggelse.

Naturstyrelsen har til brug for en tidligere sag ydet teknisk bistand til fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. og i den forbindelse bl.a. udtalt yderligere om fredningsbestemmelserne:

”Fredningens formål er fortrinsvis at bevare træbeplantningen:

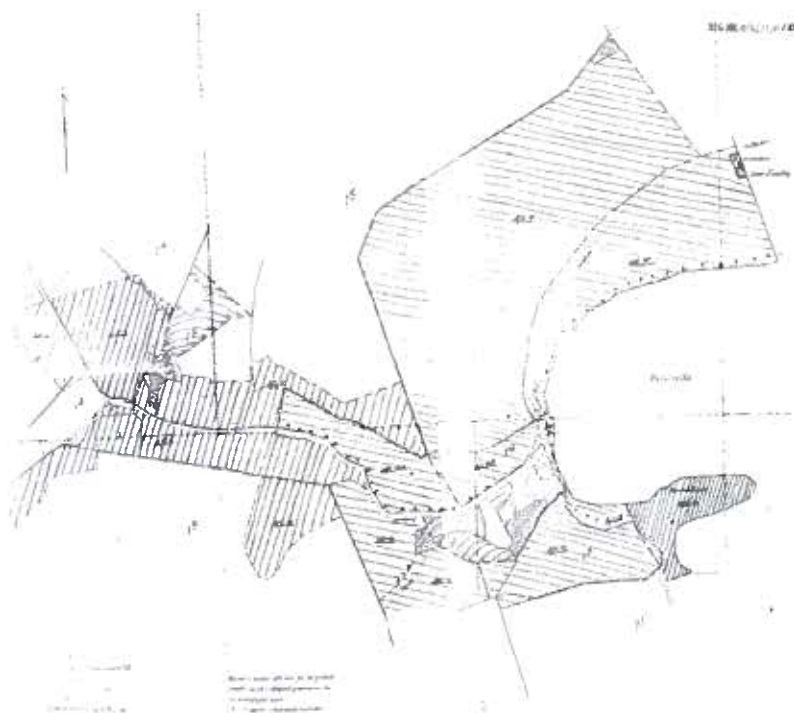
1.

De på vedhæftede kort med grønt skraverede landbrugsarealer (afdelingerne nr. 86,07 og 89 B, ialt ca. 70,71 ha) og engarealerne under skoven i afdelingerne nr. 89A,90, 91 og 92, ialt ca. 23,7 ha, hvoraf afdelingerne nr. 89A,90 og 91 må betragtes som fredskovspligt undergivet) skal bevares som sådanne uden bebyggelse eller beplantning uden for de nu bebyggede eller beplantede områder.

De på arealerne værende trægrupper samt olletræbevoksningen m.v. ved søbredden skal bevares længst muligt, og i passende omfang søges erstattet med nye træer af de samme arter, når de gamle ikke længere kan bevares. Trægrupper og fritstående træer er på kortet markeret ved røde kryds.

4.

I de på kortet med rød skravering markerede afdelinger (afdeling nr. 8,14,53 og 73 ialt ca. 33 ha), der er henlagt under distriktets lystskovareal, foretages udhugningen i videst muligt omfang med henblik på bevarelse af gamle løvtræer. Nykulturer, grusgravning eller lignende må kun iværksættes efter indhentet approbation af direktøren for statskovbruget.

”

Naturstyrelsen har i ansøgningen oplyst, at den eksisterende badebro er medtaget af vejr og vind og derfor ønskes udskiftet med en ny bro. Den nye bro ønskes forlænget fra 60 til ca. 70 meter for at opnå en tilstrækkelig dybde ved hovedspring. Der etableres ligeledes en rampe for kørestolsbrugere. Endvidere udvides brohovedet fra 2 x 4 meter til 2,5 x 6 meter af sikkerhedsmæssige grunde.

Der ønskes endvidere opført et omklædningsskur på ca. 5,5 x 4,4 meter foran toiletbygningen mod søen. Det opføres efter Naturstyrelsens småhusprogram med vægge og bænke på tre sider og i sortmalet træ og med tagpap på taget.

Der ønskes endelig anlagt en sti fra parkeringspladsen med en hældning på ca. 5 % af hensyn til kørestolsbrugere. Stien bliver 1,3 meter bred og etableres med naturbelægning i form af grus, stenmel eller lignende.

Randers Kommune har oplyst, at kommunen under forudsætning af fredningsnævnets dispensation vil meddele dispensation, dog således at det med henvisning til søbeskyttelseslinjen foreslås, at omklædningsskuret placeres på den anden side af toiletbygningen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 3. februar 2015. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet Naturstyrelsen ved Jan Grundtvig Højland og David Bro, Randers Kommune ved Nguyet Le og Martin Frøst og Danmarks Naturfredningsforening ved Ingemann Schnetler. Det ministerudpegede medlem af fredningsnævnet havde forfald, men har i øvrigt deltaget i fredningsnævnets afgørelse med sit kendskab til området fra andre sager.

Jan Grundtvig Højland gennemgik projektet. Placeringen af omklædningsskuret blev drøftet, og der blev opnået enighed om en løsning, hvorefter der sker en sammenbygning af en toiletbygning og et omklædningsskur, så der er tale om én bygning, der placeres i samme område som den nuværende

toiletbygning, og som kan udvides i grundplan efter nærmere drøftelser mellem Naturstyrelsen og Randers Kommune som dispensationsmyndighed i relation til søbeskyttelseslinjen.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er i fortsættelse af afgørelsen af 2. juli 2014 (FN 2014.43) og i lyset af fredningsbestemmelserne fredningsnævnets opfattelse, at den påtænkte ændring i form af stiens etablering ikke er af en karakter, der er omfattet af fredningsnævnets dispensationskompetence.

Fredningen af arealer ved Fussingø betyder i øvrigt, at projektet forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Projektet strider ikke mod fredningen formål og er begrundet i en øget og mere sikker adgang til området. På den baggrund og med bemærkning om, at det overlades til Naturstyrelsen og Randers Kommune at finde den mest hensigtsmæssige udformning og placering af omklædningsskuret ud fra den løsning, der blev skitseret ved besigtigelsen, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jytte Heslop,
2. Kurt Søndergaard,
3. Naturstyrelsen, att. Søren F. Hansen,
4. Naturstyrelsen, Det Åbne Land,
5. Randers Kommune, att. Nguyet Le,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
10. Friluftsrådet, Randers,
11. Naturstyrelsen, Kronjylland, att. Jan Grundtvig Højland,
12. Kulturstyrelsen,
13. Region Midtjylland.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandouest@fredningsnaevn.dk)

Den 14. september 2015

FN 2015.60: Vandrestaureringsprojekt ved Fussingø Vandmølle

Fredningsnævnet har den 27. maj 2015 fra Randers Kommune modtaget anmodning om tilladelse til at gennemføre et vandrestaureringsprojekt ved Fussingø Vandmølle matr.nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum på arealer, der ejes af Naturstyrelsen.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af arealerne besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Arealerne er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 vedrørende Fussingø, der vedrørende Fussingø Mølledam har til formål at bevare vandstanden i dens nuværende højde. Der må ikke ske ændringer i Mølledammens tilstand uden fredningsnævnets tilladelse. Eng og skovarealer skal bevares som sådanne uden ny bebyggelse og beplantning. Træer markeret med røde kryds på fredningskortet skal bevares længst muligt. Forryngelse af træer skal ske med løvtræer, mens udhugningen i lystskovarealer skal foretages med henblik på bevaringen af gamle løvtræer.

Randers Kommune har om projektet bl.a. anført, at kommunen i forbindelse med gennemførelse af indsatser efter vandplan 2010-15 for Limfjorden har fået udført en forundersøgelse af et vandløbsrestaureringsprojekt ved Fussingø Vandmølle. Formålet med projektet er at sikre faunapassagen for fisk og smådyr i Fussing Møllebæk og opstrøms vandsystemer. I projektet bevares vandmøllen og Møllesøen, mens en opstemningen af vandløbet, som i dag udgør en spærring med et ca. 2 meters fald på vandløbet, fjernes. Vandløbet og møllesøen adskilles af en jordvold, og vandløbet føres uden om søen mod syd og forlægges herefter, som det menes at have ligget, før opstemningen af vandet til vandmøllen blev foretaget.

Der opføres ikke ny bebyggelse, bortset fra at der benyttes betontunnelelementer til vejunderføringer under vejen til Møllen/Troldeskovvej og under Krogedalsvej, hvor Fussing Møllebæk skal ledes ind i det nye vandløbstracé. Det vurderes, at træerne markeret med rødt kryds på fredningskortet ikke berøres af projektet, da den gamle stadig eksisterende kanal til Mølledammen benyttes til det nye vandløbstracé på dette område. Ved udgravningen til et nyt vandløbstracé langs Mølledammen og på det slyngede forløb nedstrøms mølledammen lægges det nye tracé så vidt muligt uden om de store træer for at bevare disse og for at gøre vandløbsstrækningen så naturlig som mulig.

Af en foretaget forundersøgelse til projektet fremgår det, at den samlede længde på det projekterede nye vandløb er ca. 1000 meter. Det gennemsnitlige fald vil være på 3 o/oo. Der etableres to nye overkørsler ved de krydsende veje Krogedalsvej og Vasevej/indkørsel til Fussing Mølle. Det vurderes, at der nuværende vandspejlsniveau i henholdsvis mølledammen og i askeellesumpen vil kunne opretholdes, og uønskede påvirkninger undgås. Projektforslaget nødvendiggør, at vandløb og møllesø adskilles hydraulisk både mod dræning og overløb. Der etableres derfor en jordvold langs mølledammens sydlige søbred, og mindre terrænreguleringer skal gennemføres. Overskudsjord skal som udgangspunkt anvendes til hævnning af vandløbsbunden i den tidligere afvandingskanal. Det vil være nødvendigt at fælde en række træer og buske af hensyn til færdsel i projektområdet i anlægsfasen.

For så vidt angår Natura2000-området vurderer kommunen, at der i anlægsfasen vil kunne være kortvarige indirekte påvirkninger som følge af udvaskning af materiale i forbindelse med anlægsarbejdet i vandløbet. Herudover vil der ikke være negative påvirkninger.

Af hensyn til Bilag IV-arterne vurderes projektet for så vidt angår odder og padder ikke at påvirke negativt, medens det for så vidt angår Grøn Kølleguldsmed vil medføre bedre forhold. Af hensyn til flagermus i området skal fældning af træer, der benyttes i yngleperioden og/eller til vinterdvale, ske uden for ungeperioden i juni – august eller uden for overvintringen fra oktober til marts.

Naturstyrelsen har i en udtalelse af 28. maj 2015 som teknisk bistand i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, anført, at vandstanden i Mølle dammen holdes på samme niveau efter projektets gennemførelse, men at indgrebene i næromgivelserne er af en sådan karakter, at de fordrer fredningsnævnets tilladelse. Formålet med vandplanindsatsen i Fussingø Møllebæk er at genskabe faunapassable forhold for fisk og smådyr og derved opnå målopfyldelse i vandløbet. Projektområdet er beliggende i habitatområde nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, Skravad Bæk. Det fremgår af forundersøgelsen, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer om projekter kan påvirke Natura 2000-området negativt i væsentlig grad eller medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivet bilag IV. Ansøgningsområdet er anskueliggjort på følgende måde:

Fredningsnævnet foretog den 25. august 2015 besigtigelse af området. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets medlemmer samt Randers Kommune ved Anne Margrethe Wegeberg, Naturstyrelsen ved Peder Iversen og Danmarks Naturfredningsforening ved Max Thomsen og Ingemann Schnetler. Peder Iversen oplyste i tilknytning til gennemgangen af projektet, at der ikke vil ske fældning af træer, der eventuelt vil kunne huse flagermus.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Fussingø medfører, at projektet med vandløbsrestaurering kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at projektet ikke vil være i strid med fredningens formål, men derimod vil indebære en ønsket forbedring af vandløbsforholdene omkring Fussing Vandmølle. Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jytte Heslop,
2. Kurt Søndergaard,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Randers Kommune, att. Anne Margrethe Wegeberg,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
9. Kulturstyrelsen,
10. Region Midtjylland,
11. Friluftsrådet, Randers,
12. Naturstyrelsen, Kronjylland, att. Peder Kirk Iversen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 22. juli 2019

FN-MJØ-077-2019. Nedsivningsanlæg ved Fussingø

Fredningsnævnet har den 12. juli 2019 modtaget Randers Kommunes udtalelse om en ansøgning om at etablere et nedsivningsanlæg på matr.nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum, Fussingøvej 23, 8920 Randers NV. Ansøgningen er indgivet af Naturstyrelsen Kronjylland.

Randers Kommune har anført, at ansøgningen omfatter nedsivningsanlæg for ejendommene Grovebakkevej 11, som er et almindeligt stuehus, og Grovebakkevej 11a, som er et badehus til badende ved Fussingø. Spildevandsanlægget ønskes etableret i afd. 86 og 87. Bundfældningstanken og nye spildevandsledninger placeres indenfor afd. 86, mens spildevandsledninger og nedsivningsanlægget placeres indenfor afd. 87.

Det fremgår af ansøgningen, at der skal udføres terrænændringer, som kræver dispensation fra byggeplaner/fredningsbestemmelser og lign. Randers Kommune har oplyst, at nedsivningsanlægget og bundfældningstanken placeres under jorden og ikke vil give anledning til terrænændringer.

Fredningsnævnets afgørelse

Ejendommene er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af arealer ved Fussingø. Fredningen har overordnet til formål at sikre bevarelse af de træarter, der var på arealerne på fredningstidspunktet. Der er i relation til de berørte arealer fastsat bestemmelser om forbud mod bebyggelse, men ikke om terrænændringer.

Fredningsnævnet finder efter en konkret vurdering af projektet sammenholdt med fredningsbestemmelserne, at projektet ikke kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over fredningsnævnets afgørelser efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Det er Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som afgør, om der kan klages over den konkrete afgørelse. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Henrik Leth,
2. Miljøstyrelsen, København,
3. Naturstyrelsen, Kronjylland,
4. Randers Kommune,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
9. Dansk Botanisk Forening, København,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 22. juli 2019

FN-MJØ-054-2019. Naturgenopretning af Tuemosen ved Fussingø

Fredningsnævnet har den 16. maj 2019 modtaget en forespørgsel fra Naturstyrelsen Kronjylland, om et projekt med naturgenopretning af Tuemosen ved Fussingø kræver fredningsnævnets dispensation. Projektet omfatter matr.nr. 1s Volstrup, Ålum og del af matr.nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum.

Naturstyrelsen ønsker at genskabe den naturlige hydrologi på styrelsens del af den tidligere højmosen Tuemosen. Indsatsen er en del af det EU-finansierede LIFE-projekt, som styrelsen og Randers Kommune gennemfører i fællesskab. Mosen har ikke været udnyttet til tørvegravning, siden den i starten af 1900 blev tilplantet med rødgran. Bevoksningen har siden 1994 været udlagt som urørt skov, så der har udviklet sig et areal med meget spændende naturindhold. Der skal derfor på styrelsens areal kun foregå en begrænset rydning af bevoksning på ca. ½ ha i det nordøstlige hjørne. Herudover skal der kun genoprettes en naturlig hydrologi. Det vil ske ved, at skelgrøften mellem matriklerne vil blive kastet helt til. De mindre grøfter i Tuemosen på matr.nr. 1s Volstrup By, Ålum vil blive blokeret med små dæmninger, der vil blive bygget af tørvemateriale hentet på arealet. Hvis det bliver nødvendigt, vil dæmningerne blive forstærket ved at presse en plade af vandfast krydsfiner ned i midten af dæmningen. Pladen presses ned i tørven i grøftens bund og sider og med overkant så tæt på grøftens kant som muligt. Foruden konsekvenser for den skovbevoksede mose betyder lukningen af skelgrøften, at de nærmeste dele af engene øst for mosen, som styrelsen også ejer, vil blive mere våde. Det forventes dog, at den nuværende afgræsning af engene vil fortsætte. Det er styrelsens opfattelse, at projektet ikke er i strid med fredningen.

Naturstyrelsen har oplyst, at de berørte arealer er omfattet af punkt 5 i fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om Fussingø-fredningen. Det fremgår heraf, at der i Tuemosen snarest fjernes de i birkebevoksningen stående gran og fyr. Selvsåede gran og fyr fjernes, efterhånden som de indfinder sig, hvis det er muligt af økonomiske grunde. Disse arbejder kan i øvrigt iværksættes, når naturfredningsrådets anmodning herom foreligger, og udgifterne ved arbejderne refunderes da skovvæsenet af naturfredningsrådet. I øvrigt skal arealet henligge urørt uden afvanding, hugst, plantning eller såning medmindre naturfredningsrådets samtykke til sådanne arbejder foreligger.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet er på baggrund af fredningsbestemmelserne og projektets indhold enig med Naturstyrelsen i, at projektet ikke kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand.

Klagevejledning

Der kan klages over fredningsnævnets afgørelser om dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør, om denne afgørelse kan påklages. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Henrik Leth,
2. Naturstyrelsen, Kronjylland,

3. Randers Kommune,
4. Miljøstyrelsen, København,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København
6. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
9. Dansk Botanisk Forening, København,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 28. maj 2020

FN-MJØ-028-2020. Carport

Fredningsnævnet modtog den 25. februar 2020 fra Randers Kommune Naturstyrelsen Kronjyllands ansøgning om at opføre en carport på matr.nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum, Grovebakkevej 11 ved Fussingø. Ejendommen ejes af Naturstyrelsen, men lejes og bebos af Henrik Hansen.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af arealer ved Fussingø. Fredningen har overordnet til formål at sikre bevarelse af de træarter, der var på arealerne på fredningstidspunktet. Der er i dele af fredningen forbud mod bebyggelse.

Det fremgår af ansøgningen, at carporten er på 4½ x 7½ meter med en højde på 3,4 meter.

Randers Kommune har oplyst ikke at have bemærkninger til projektet.

Randers Kommune har videre oplyst, at ejendommen er beliggende i Natura 2000-område nr. 30 Lovns Bredding, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke vil få negativ effekt på de arter eller naturtyper, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Projektet vurderes heller ikke at ville påvirke bilag IV-arter i væsentligt negativt omfang eller at ødelægge yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 25. maj 2020. I besigtigelsen deltog endvidere Naturstyrelsen Kronjylland ved Peter Iversen og lejeren Henrik Hansen. Danmarks Naturfredningsforening deltog ikke i besigtigelsen, men havde forinden orienteret fredningsnævnet om ikke at have bemærkninger til ansøgningen. Projektet blev gennemgået. Carporten udføres i sort træ og tagpap. Fredningsnævnet henstillede, at det overvejes, om det er mere hensigtsmæssigt at dreje carporten 90°, så gavlen vender mod Fussing sø. Fredningsnævnet tilkendegav dog, at der vil blive meddelt dispensation, som omfatter både den ansøgte placering og den omtalte alternative placering.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Fussingø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til carporten med den ansøgte placering eller den ved besigtigelsen omtalte ændrede placering, da carporten med en sådan placering ved ejendommens øvrige bebyggelse ikke har nogen betydning for fredningens formål.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Henrik Leth,
2. Miljøstyrelsen,
3. Naturstyrelsen, Kronjylland,
4. Henrik Hansen,
5. Randers Kommune,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyλλandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 18. maj 2021

FN-MJØ-041-2021. Nedgravning af kabler

Fredningsnævnet modtog den 5. marts 2021 Randers Kommunes udtalelse om en ansøgning om at nedgrave et kabel på matr.nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum, Vasevej 10, 8920 Randers og i øvrigt i vejmatriklen mellem to transformatorstationer, som udskiftes, og som er beliggende Engtoften 22 og Vasevej 10, 8920 Randers. Ansøgningen er indsendt af Netselskabet N1.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Arealerne er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 14. december 2006 om revidering og udvidelse af fredningen af Læsten Bakker. Fredningen har til formål at bevare og forbedre de natur- og kulturhistoriske samt landskabelige værdier, som er i området, herunder særligt de naturtyper og arter, som har dannet grundlag for udpegning af dele af området som EF-habitatområde. Fredningen har desuden til formål at sikre offentlighedens adgang til området ad eksisterende veje og stier og ad nyudlagte stier. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at områdets tilstand skal bevares i dets tilstand på fredningstidspunktet. Der må ikke foretages terræændringer.

Arealerne er endvidere omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af Fussingø. Fredningen har overordnet til formål at sikre bevarelse af de træarter, der var på arealerne på fredningstidspunktet. Der er i dele af fredningen bestemmelser om, at arealerne skal henligge urørt.

Randers Kommune har oplyst, at projektet vil blive udført både ved styret boring, gravning og pløjning. Gravning sker ved brug af minigraver med en bredde på 2 meter. Rendebredden er 40 cm og rendedybden 90 cm. Kablet nedgraves 50-70 cm fra vejkanthen. Pløjning sker med en plovbredde på 1,2 meter. Rendebredden er 20 cm og rendedybden 90 cm. Kablet nedgraves 50-70 cm fra vejkanthen. Der vil være et arbejdsareal på ca. 2 meter. Det forsøges så vidt muligt at pløje kablet ned for at mindske strukturændringer. De berørte ejendomme ejes af Naturstyrelsen Kronjylland og Den Danske Naturfond, som har samtykket til projektet. Projektområdet er nærmere illustreret i sagsakterne.

Randers Kommune har videre oplyst, at det er kommunens vurdering, at projektet ikke vil have negativ indvirkning på Natura 2000-områder eller bilag IV-arter.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 10. maj 2021. I besigtigelsen deltog endvidere Naturstyrelsen Kronjylland ved Peter Iversen, Netselskabet N1 ved Jacob Folke Nielsen med Nordkabel ved Erik Lauritsen, Randers Kommune ved Anne Louise Møller Tommerup og Friluftsrådet ved Thorkil Danielsen. Projektet blev gennemgået. Det blev oplyst, at projektet i fredningen består af en linjeføring på omkring to km. Transformatorstationerne udskiftes. De bliver lidt større end nu, men udføres med træbeklædning i grønne farver. Der sker retablering af steder, der skal graves eller pløjes. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation. Det blev aftalt, at der ikke tilføres jord eller sås græs ved retableringen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsforholdene betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til projektet, som alene medfører midlertidige terrænændringer, og da der efterfølgende sker retablering uden tilførsel af jord eller plantning af græs, men alene nødvendig udjævning og naturlig tilgroning.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører

til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Henrik Leth (kommunalt valgt medlem af fredningsnævnet),
2. Naturstyrelsen Kronjylland,
3. Den Danske Naturfond,
4. Netselskabet N1,
5. Miljøstyrelsen,
6. Randers Kommune, att.: Anne Louise Møller Tommerup,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
11. Dansk Botanisk Forening, København,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Den 15. marts 2022

FN-MJØ-160-2021. Bålhytte

Fredningsnævnet modtog den 10. november 2021 Naturstyrelsens ansøgning om at opsætte en bålhytte på matr.nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum. Fredningsnævnet modtog endvidere den 10. december 2021 Naturstyrelsens udtalelse om ansøgningen.

Fredningsnævnet træffer afgørelse om, at projektet ikke kræver fredningsnævnets dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af arealer ved Fussingø. Fredningen har overordnet til formål at sikre bevarelse af de træarter, der var på arealerne på fredningstidspunktet. Der er i dele af fredningen forbud med bebyggelse på landbrugsarealer og engarealer udenfor de på fredningstidspunktet bebyggede arealer.

Miljøstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet udtalt, at den ansøgte placering af bålhytten alene er omfattet af fredningens pkt. 9 om jagtretten.

Naturstyrelsen har oplyst, at ansøgningen omfatter opsætning af en bålhytte ved Fussingø Naturskole til brug for udendørs arrangementer. Den vil være offentlig tilgængelig og kan således benyttes ved Naturstyrelsens arrangementer, af Naturbørnehaven og af øvrige brugere af området. Den opføres i robinietræ i naturfarve bag ved Naturskolen i forhold til Vasevej og gårdrummet ved Fussingø.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 28. februar 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjarne Golles og Henrik Leth. Endvidere deltog Naturstyrelsen ved Jan Grundtvig Højland, Randers Kommune ved Anne-Mette Norup og Johannes Udsen og Danmarks Naturfredningsforening ved Kristian Halgreen.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at adgangen til at opsætte en bålhytte med den ansøgte placering ikke er reguleret af fredningen. Der træffes på den baggrund afgørelse om, at projektet ikke kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,

- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Henrik Leth,
2. Naturstyrelsen Kronjylland,
3. Miljøstyrelsen,
4. Randers Kommune,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,

6. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
9. Dansk Botanisk Forening, København,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 15. marts 2022

FN-MJØ-161-2021. Udvidelse af badebro

Fredningsnævnet modtog den 10. november 2021 Naturstyrelsens ansøgning om at udvide badebroen ved Fussing Sø på matr.nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum. Fredningsnævnet modtog endvidere den 10. december 2021 Naturstyrelsens udtalelse om ansøgningen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af arealer ved Fussingø. Fredningen har for så vidt angår Fussing Sø til formål at sikre, at vandstanden i søen ikke ændres, at fiskeri foretages under hensyntagen til faunaens bevarelse og at fastlægge perioder for jagt på søen. Den har i øvrigt overordnet til formål at sikre bevarelse af de træarter, der var på arealerne på fredningstidspunktet.

Fredningsnævnet meddelte den 6. februar 2015 dispensation til at etablere bade faciliteter ved søen ved udskiftning og forlængelse af badebroen og opførelse af omklædningsskur. Projektet omfattede bl.a. en forlængelse af broen fra 60 meter til 70 meter for at opnå tilstrækkelig dybde ved hovedspring og en udvidelse af brohovedet fra 2 x 4 meter til 2½ x 6 meter af sikkerhedsmæssige grunde (FN 2014.171).

Naturstyrelsen har oplyst, at ansøgningen omfatter en udvidelse af den eksisterende badebro ved badepladsen ved Fussing Sø. De seneste par år har beboere i Randers anvendt badepladsen i stigende omfang. Der er mange brugere af badepladsen og de tilhørende faciliteter i form af parkeringsplads, bord- og bænkesæt, bålplads, toiletter, omklædning og badebro. Dertil er der mange vinterbadere, der benytter omklædningsfaciliteterne ved badehuset. Med den stigende anvendelse af badepladsen ønskes badebroens brohoved udvidet af sikkerhedsmæssige grunde. Badepladsen drives i et partnerskab mellem Naturstyrelsen, Randers Kommune og en gruppe frivillige ildsjæle kaldet "Fusserne". Badepladsen er meget besøgt af lokale og beboere i Randers. Den besøges ikke blot af dem, der gerne vil tage ophold ved pladsen, men også af øvrige brugere af området, MTB-ryttere, løbere og andre motionister. Naturstyrelsen ønsker derfor at styrke brugen af områdets faciliteter for en bred vifte af brugere.

Badebroen er nu opbygget med et afsluttende brohoved på 3½ x 5 meter. Der er på velbesøgte dage ved badepladsen mange mennesker ude på badebroen. Der er ofte trængsel på brohovedet, hvilket kan give farlige situationer med utilsigtede skub. Udover at skabe bedre plads på brohovedet, opnås der ved udvidelsen en lidt større dybde til søbunden ved brohovedets yderste placering, hvilket kan gøre udspring mere sikkert. Ved at udvide brohovedet med yderligere to sektioner á 3½ x 5 meter, i alt 7 x 5 meter kan der etableres et mere sikkert brohoved. Det holdes i den nuværende ydre fremtoning med trædæk, bænke i træ og trappe i galvaniseret stål. Den dispensation til udvidelse af badebroen til 70 meter, der blev meddelt i 2015, blev alene udnyttet for så vidt angår 65 meter.

Naturstyrelsen har videre oplyst, at det ansøgte er beliggende i Natura 2000-område nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Å samt Skravad Bæk. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektet ikke vil påvirke naturtyper eller bilag IV-arter negativt.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 28. februar 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjarne Golles og Henrik Leth. Endvidere deltog Naturstyrelsen ved Jan Grundtvig Højland og Mathilde Raahede, Randers Kommune ved Anne-Mette Norup og Johannes Udsen, foreningen "Fusserne" ved Viggo Laustsen og Danmarks Naturfredningsforening ved Kristian Halgreen. Projektet blev gennemgået og drøftet. Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald. Det blev oplyst, at Randers Kommune i sin godkendelse vil forholde sig til både bænke og tovværk/rækværk.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Fussingø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til projektet, som alene består i en mindre udvidelse af den eksisterende badebro, og som ingen betydning har for opfyldelsen af fredningens formål.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Henrik Leth,
2. Naturstyrelsen Kronjylland,
3. Miljøstyrelsen,
4. Randers Kommune,
5. "Fusserne" ved Viggo Laustsen,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Den 15. marts 2022

FN-MJØ-155-2021. Udsigtstårne

Fredningsnævnet modtog den 8. november 2021 Naturstyrelsens ansøgning om at opsætte to udsigtstårne på matr.nr. 1a Fussing Hgd., Ålum. Fredningsnævnet modtog endvidere den 14. december 2021 Naturstyrelsens udtalelse om ansøgningen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

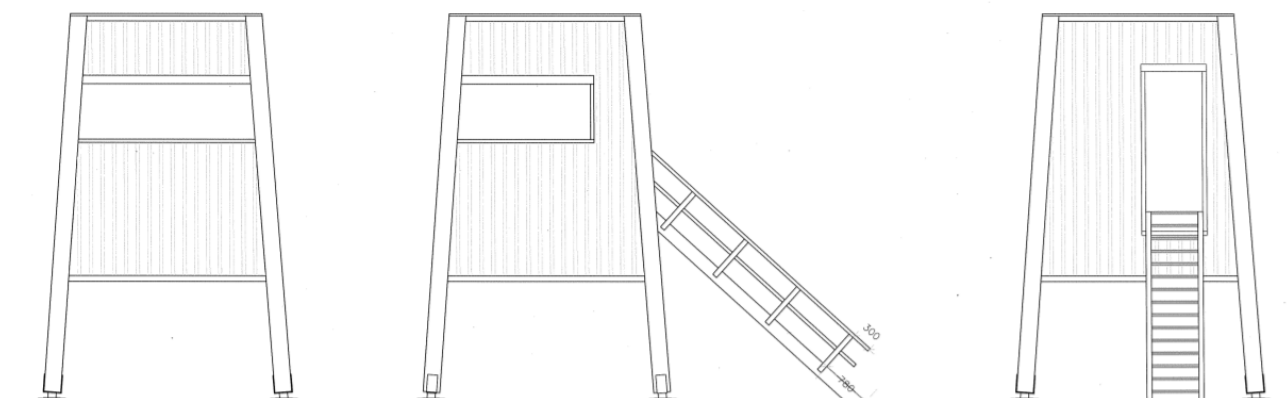
Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af arealer ved Fussingø. Fredningen har overordnet til formål at sikre bevarelse af de træarter, der var på arealerne på fredningstidspunktet. Der er i dele af fredningen forbud med bebyggelse på landbrugsarealer og engarealer udenfor de på fredningstidspunktet bebyggede arealer.

Naturstyrelsen har oplyst, at ansøgningen omfatter etablering af to udsigtstårne, som skal styrke naturoplevelsen i den kommende Nationalpark Fussingø. Fra tårnene vil der være mulighed for en bedre udsigt til de åbne arealer med store græssende dyr, samtidig med at opholdet i tårnene ikke forstyrrer dyrene i området. Naturstyrelsen opfører alle småhuse efter styrelsens småhusprogram, som er udviklet for at sikre, at styrelsens faciliteter opfylder en række ønsker om tilpasning til "det danske landskab, dansk byggeskik, nemt at bygge og passende udgiftsniveau".

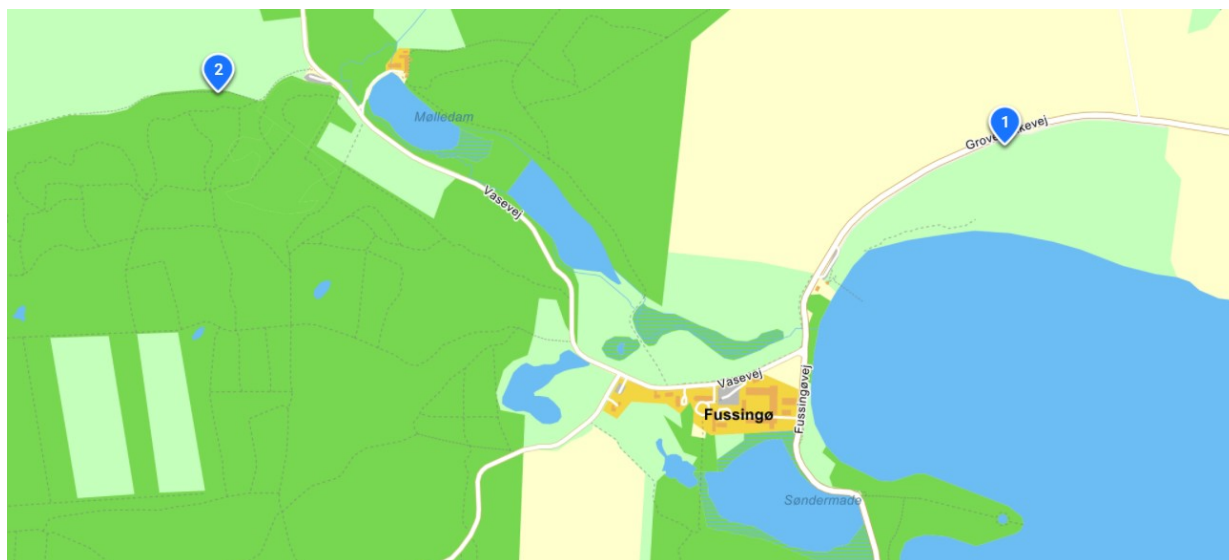
Tårnene er knapt seks meter høje. De bygges i træ og males sorte. De ønskes udformet således, at gangbesværede får nemmere adgang til tårnenes udsigtsplatform. Det søges gennemført ved at placere tårnene i områder med højdeforskel i terrænet, så der kan bygges en rampe i stedet for en stejl trappe. Der opføres to tårne indenfor fredningen og ét tårn udenfor fredningen, og i to af tårnene indrettes den nederste del som shelter, hvori man kan få en helt nær oplevelse af naturen tæt ved de store græssende dyr på de åbne flader.

Udsigtstårnene er illustreret på følgende måde:

Tårnene placeres i tilknytning til eksisterende stier og veje, så der gives mulighed for, at alle besøgende i nationalparken kan komme frem til og op i tårnene. Deres placering er illustreret på det følgende oversigtskort med angivelse af, at tårn 1 placeres ved Grovebakkevej tæt op ad lidt større træer i brynet mellem vejen og markerne, hvorfra der er fint udsyn ned over markerne og søen. Adgangen til tårnet bliver sandsynligvis

med trapper, idet der ikke på lokaliteten er mulighed for at udnytte terrænet til etablering af en rampe med næsten niveaufri adgang. Tårn 2 placeres bag Thomasbakke ved Vasevej i kanten af skoven og engene, hvor der er gode muligheder for at etablere niveaufri adgang, idet terrænet falder markant fra skoven og ud mod engen. Der indrettes shelter nederst i tårnet.

Tårnenes placering er endvidere illustreret på følgende måde:

Naturstyrelsen har videre oplyst, at det ansøgte er beliggende i Natura 2000-område nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Å samt Skravad Bæk. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektet ikke vil påvirke naturtyper eller bilag IV-arter negativt.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 28. februar 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjarne Golles og Henrik Leth. Endvidere deltog Naturstyrelsen ved Jan Grundtvig Højland og Mathilde Raahede, Randers Kommune ved Anne-Mette Norup og Johannes Udsen og Danmarks Naturfredningsforening ved Kristian Halgreen. Projektet og placeringerne blev gennemgået og drøftet. Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Fussingø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til udsigtstårnene, der skal bidrage til offentlighedens oplevelse af det fredede landskab, og som med deres placeringer og ydre fremtræden ikke findes at have nogen betydning for oplevelsen af fredningen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører

til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Henrik Leth,
2. Naturstyrelsen Kronjylland,
3. Miljøstyrelsen,
4. Randers Kommune,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
9. Dansk Botanisk Forening, København,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

Den 15. marts 2022

FN-MJØ-178-2021. Shelters og multitoilet

Fredningsnævnet modtog den 8. november 2021 Naturstyrelsens ansøgning om at opsætte fire shelters og et multitoilet ved lejrpladsen Damager på matr.nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum. Fredningsnævnet modtog endvidere den 14. december 2021 Naturstyrelsens udtalelse om ansøgningen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af arealer ved Fussingø. Fredningen har overordnet til formål at sikre bevarelse af de træarter, der var på arealerne på fredningstidspunktet. Der er i dele af fredningen forbud med bebyggelse på landbrugsarealer og engarealer udenfor de på fredningstidspunktet bebyggede arealer.

Naturstyrelsen har oplyst, at interessen for ophold og aktiviteter i naturen er steget markant gennem de sidste par år, idet befolkningen har fået åbnet øjnene op for de muligheder, naturen byder på, ikke mindst overnatning. Naturstyrelsen ønsker derfor at styrke mulighederne for overnatning ved den eksisterende lejrplads Damager. Der ønskes etableret fire shelters og et multitoilet ved lejrpladsen. Disse faciliteter skal gøre det mere attraktivt for børn og unge at opleve områdets natur på helt tæt hold. Lejrpladsen ligger relativt godt skjult i terrænet omgivet af skov på to sider og af en mindre lund på den tredje side. Bygningerne på lejrpladsen vil derfor ikke på nogen måde dominere landskabet, men vil derimod medvirke til at skabe en vis ro over den flittigt benyttede rekreative plads. I dag benytter de overnattende ofte telte i mange forskellige kulører og størrelser.

Shelterne og multitoilettet er en del af Naturstyrelsens småhusprogram, der skal medvirke til at sikre bygningerne et ensartet udtryk, der signalerer sikkerhed og genkendelighed. De opføres i træ med tag af tagpap. Udvendige sider males sorte. Der etableres niveaufri adgang til multitoilettet, som indrettes således, at det kan benyttes af kørestolsbrugere. Det opføres med opsamlingskøle. Bygningen er omkring 3½ meter høj. Denne højde er med til at skjule den indbyggede udluftningskanal fra tanken under toilettet. Det opleves ganske hygiejnisk og uden større lugtgener. Shelterne er relativt lave bygninger med skråtstillet tag, der hælder bagud. I åbningen er der et mindre udhæng, der gør det muligt at sidde i shelteren i tøvæjr i tilfælde af regn.

Shelterne og multitoilettet er illustreret på følgende måde:

Lejrpladsens placering fremgår af følgende oversigtskort:

Den omtrentlige placering af shelterne og multitoilettet er endvidere illustreret på følgende oversigtsfoto:

Naturstyrelsen har videre oplyst, at det ansøgte er beliggende i Natura 2000-område nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Å samt Skravad Bæk. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektet ikke vil påvirke naturtyper eller bilag IV-arter negativt.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 28. februar 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjarne Golles og Henrik Leth. Endvidere deltog Naturstyrelsen ved Jan Grundtvig Højland og Mathilde Raahede, Randers Kommune ved Anne-Mette Norup og Johannes Udsen og Danmarks Naturfredningsforening ved Kristian Halgreen. Projektet blev gennemgået og drøftet, og fredningsnævnet påpegede herved det hensigtsmæssige i, at faciliteterne placeres så tæt på skovbrynet som muligt til opfyldelse af sine formål. Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Fussingø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler på baggrund af projektets formål og ydre fremtræden dispensation til det ansøgte multitoilet og de ansøgte shelters, som ikke findes at have nogen betydning for oplevelsen af det fredede landskab.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører

til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Henrik Leth,
2. Naturstyrelsen Kronjylland,
3. Miljøstyrelsen,
4. Randers Kommune,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
9. Dansk Botanisk Forening, København,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjylendoest@fredningsnaevn.dk)

Den 15. marts 2022

FN-MJØ-159-2021. Midlertidig pavillon

Fredningsnævnet modtog den 10. november 2021 Naturstyrelsens ansøgning om at opføre en midlertidig pavillon på matr.nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum. Fredningsnævnet modtog endvidere den 30. november 2021 Naturstyrelsens udtalelse om ansøgningen.

Fredningsnævnet træffer afgørelse om, at projektet ikke kræver fredningsnævnets dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af arealer ved Fussingø. Fredningen har overordnet til formål at sikre bevarelse af de træarter, der var på arealerne på fredningstidspunktet. Der er i dele af fredningen forbud med bebyggelse på landbrugsarealer og engarealer udenfor de på fredningstidspunktet bebyggede arealer.

Miljøstyrelsen har som teknisk bistand til fredningsnævnet udtalt, at den ansøgte placering af pavillonen alene er omfattet af fredningens pkt. 9 om jagtretten.

Naturstyrelsen har oplyst, at ansøgningen omfatter en midlertidig kontorpavillon for en periode på ét år fra endelig tilladelse til at opføre pavillonen. Der er i dag tilknyttet omkring 50 årsværk til de to enheder ved henholdsvis Naturstyrelsen Kronjylland og Miljøstyrelsen Østjylland. Grundet særligt mange sager indenfor skovlovsområdet har Miljøstyrelsen været nødsaget til at ansætte yderligere personale. Der er imidlertid ikke kontorpladser til disse nye medarbejdere i de eksisterende bygninger, og derfor ønsker Naturstyrelsen som ejer en dispensation fra fredningen til midlertidigt at opstille en kontorpavillon. Det er ikke hensigten, at pavillonen skal være etableret i mere end ét år. Den opbygges af to moduler, der tilsammen giver et grundplan på 8 x 10 meter. Den bliver knapt tre meter høj og opføres i en afdæmpet grå farve. Den placeres i haven bag den tidligere forpagterbolig, så den vil syne mindst muligt for besøgende ved slottet og parkeringspladsen, der udgør de primære omkringliggende arealer.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 28. februar 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjarne Golles og Henrik Leth. Endvidere deltog Naturstyrelsen ved Jan Grundtvig Højland, Randers Kommune ved Anne-Mette Norup og Johannes Udsen og Danmarks Naturfredningsforening ved Kristian Halgreen.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at adgangen til at opføre en midlertidig pavillon med den ansøgte placering ikke er reguleret af fredningen. Der træffes på den baggrund afgørelse om, at projektet ikke kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Henrik Leth,
2. Naturstyrelsen Kronjylland,
3. Miljøstyrelsen,
4. Randers Kommune,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
9. Dansk Botanisk Forening, København,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 31. august 2023

FN-MJØ-082-2023. Udvidelse af badehus

Fredningsnævnet meddelte den 15. marts 2022 dispensation til Naturstyrelsens projekt om at udvide badehuset ved Fussing Sø på matr.nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum (FN-MJØ-179-2021). I afgørelsen blev anført følgende:

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af arealer ved Fussingø. Fredningen har overordnet til formål at sikre bevarelse af de træarter, der var på arealerne på fredningstidspunktet. Der er i dele af fredningen forbud med bebyggelse på landbrugsarealer og engarealer udenfor de på fredningstidspunktet bebyggede arealer.

Fredningsnævnet meddelte den 6. februar 2015 dispensation til at etablere bade faciliteter ved søen ved udskiftning og forlængelse af badebroen og opførelse af omklædningsskur. Projektet omfattede bl.a. opførelse af et omklædningsskur på ca. 5,5 x 4,4 meter foran toiletbygningen mod søen efter Naturstyrelsens småhusprogram med vægge og bænke på tre sider og i sortmalet træ og med tagpap på taget. Det blev ved dispensationen overladt til Naturstyrelsen og Randers Kommune at finde den mest hensigtsmæssige udformning og placering af omklædningsskuret ud fra en løsning, der blev skitseret ved fredningsnævnets forudgående besigtigelse. Denne løsning bestod i en sammenbygning af en toiletbygning og omklædningsskuret, så der blev tale om én bygning til placering i samme område som den eksisterende toiletbygning, og som kunne udvides i grundplan efter nærmere drøftelser mellem Naturstyrelsen og Randers Kommune (FN 2014.171).

Naturstyrelsen har oplyst, at ansøgningen omfatter en udvidelse af det eksisterende badehus ved badepladsen ved Fussing Sø. De seneste par år har beboere i Randers anvendt badepladsen i stigende omfang. Der er mange brugere af badepladsen og de tilhørende faciliteter i form af parkeringsplads, bord- og bænkesæt, bålplads, toiletter, omklædning og badebro. Dertil er der mange vinterbadere, der benytter omklædningsfaciliteterne ved badehuset. Med den stigende anvendelse af badepladsen ønskes bygningen udvidet, så både saunaen, omklædningsområdet og teknikrummet kan gøres større. Badepladsen drives i et partnerskab mellem Naturstyrelsen, Randers Kommune og en gruppe frivillige ildsjæle kaldet "Fusserne". Badepladsen er meget besøgt af lokale og beboere i Randers. Den besøges ikke blot af dem, der gerne vil tage ophold ved pladsen, men også af øvrige brugere af området, MTB-ryttere, løbere og andre motionister. Naturstyrelsen ønsker derfor at styrke brugen af områdets faciliteter for en bred vifte af brugere.

Badehuset er nu opbygget af sektioner på 2 x 4 meter. Det rummer to sektioner med kombineret sauna og omklædning og to sektioner med toiletter i form af et mindre toilet og et større toilet til kørestolsbrugere. Ved at udvide badehuset med yderligere to sektioner kan der etableres en større sauna og et større omklædningsrum. Der kan samtidig gives lidt mere plads til de frivilliges grej i et teknikrum. Udvidelsen ønskes mod vest ind mod parkeringspladsen, hvor der akkurat er plads til det. Udvidelsen sker således væk fra søen, hvor terrænet skråner op mod vest mod parkeringspladsen. Der er så god plads, at terrænet kan reguleres, og der kan tilføjes endnu et par sektioner til badehuset. Det ønskes holdt i den nuværende ydre udformning med liste-tagpap og sorte 1 på 2 brædder på siderne. Badehuset er i dag 32 m². Det ønskes øget til 48 m² med et 66 m² tag.

Naturstyrelsen har videre oplyst, at det ansøgte er beliggende i Natura 2000-område nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Å samt Skravad Bæk. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektet ikke vil påvirke naturtyper eller bilag IV-arter negativt.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 28. februar 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjarne Golles og Henrik Leth. Endvidere deltog Naturstyrelsen ved Jan Grundtvig Højland og Mathilde Raahede, Randers Kommune ved Anne-Mette Norup og Johannes Udsen, foreningen "Fusserne" ved Viggo Laustsen og Danmarks Naturfredningsforening ved Kristian Halgreen. Projektet blev gennemgået og drøftet. Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Fussingø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet lægger til grund, at en udvidelse af badehuset er nødvendig i lyset af offentlighedens øgede rekreative brug af det fredede område. På den baggrund og da udvidelsen efter sin ydre fremtræden og badehusets placering i området ingen betydning har for oplevelsen af fredningen, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Fredningsnævnet modtog den 7. juli 2023 Naturstyrelsens reviderede forslag med tegninger til placeringen af den udvidelse af badehuset, der var meddelt dispensation til. Naturstyrelsen oplyste den 29. august 2023 supplerende, at den planlagte udvidelse af badehuset vil få samme størrelse, og at ændringen alene består i, at udvidelsen forskydes lidt, så der måske kommer et udhæng eller en tagrende på den forskudte del.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet lægger til grund, at det ændrede projekt ikke giver anledning til en anden vurdering af projektet i relation til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation til det reviderede projekt, som i forhold til det allerede godkendte projekt ikke vil betyde nogen ændring i oplevelsen af fredningen.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Leth,
3. Naturstyrelsen Kronjylland,
4. Miljøstyrelsen,
5. Randers Kommune,
6. "Fusserne" ved Viggo Laustsen,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
11. Dansk Botanisk Forening, København,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Østjylland,

14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 14. februar 2025

FN-MJØ-024-2025. Shelters og multitoilet

Naturstyrelsen Kronjylland har den 7. februar 2025 anmodet om forlængelse af den dispensation, som fredningsnævnet den 15. marts 2022 meddelte til at opsætte fire shelters og et multitoilet ved lejrpladsen Damager på Naturstyrelsens ejendom matr.nr. 1a Fussingø Hgd., Ålum (FN-MJØ-178-2021).

Naturstyrelsen har herved oplyst, at shelterne og multitoilettet forventeligt opsættes i marts – april 2025.

Af afgørelsen af 15. marts 2022 fremgår følgende:

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af arealer ved Fussingø. Fredningen har overordnet til formål at sikre bevarelse af de træarter, der var på arealerne på fredningstidspunktet. Der er i dele af fredningen forbud med bebyggelse på landbrugsarealer og engarealer udenfor de på fredningstidspunktet bebyggede arealer.

Naturstyrelsen har oplyst, at interessen for ophold og aktiviteter i naturen er steget markant gennem de sidste par år, idet befolkningen har fået åbnet øjnene op for de muligheder, naturen byder på, ikke mindst overnatning. Naturstyrelsen ønsker derfor at styrke mulighederne for overnatning ved den eksisterende lejrplads Damager. Der ønskes etableret fire shelters og et multitoilet ved lejrpladsen. Disse faciliteter skal gøre det mere attraktivt for børn og unge at opleve områdets natur på helt tæt hold. Lejrpladsen ligger relativt godt skjult i terrænet omgivet af skov på to sider og af en mindre lund på den tredje side. Bygningerne på lejrpladsen vil derfor ikke på nogen måde dominere landskabet, men vil derimod medvirke til at skabe en vis ro over den flittigt benyttede rekreative plads. I dag benytter de overnattende ofte telte i mange forskellige kulører og størrelser.

Shelterne og multitoilettet er en del af Naturstyrelsens småhusprogram, der skal medvirke til at sikre bygningerne et ensartet udtryk, der signalerer sikkerhed og genkendelighed. De opføres i træ med tag af tagpap. Udvendige sider males sorte. Der etableres niveaufri adgang til multitoilettet, som indrettes således, at det kan benyttes af kørestolsbrugere. Det opføres med opsamlingstank. Bygningen er omkring 3½ meter høj. Denne højde er med til at skjule den indbyggede udluftningskanal fra tanken under toilettet. Det opleves ganske hygiejnisk og uden større lugtgener. Shelterne er relativt lave bygninger med skråtstillet tag, der hælder bagud. I åbningen er der et mindre udhæng, der gør det muligt at sidde i shelteren i tøvøj i tilfælde af regn.

Shelterne og multitoilettet er illustreret på følgende måde:

Lejrpladsens placering fremgår af følgende oversigtskort:

Den omtrentlige placering af shelterne og multitoilettet er endvidere illustreret på følgende oversigtsfoto:

Naturstyrelsen har videre oplyst, at det ansøgte er beliggende i Natura 2000-område nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Å samt Skravad Bæk. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektet ikke vil påvirke naturtyper eller bilag IV-arter negativt.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 28. februar 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjarne Golles og Henrik Leth. Endvidere deltog Naturstyrelsen ved Jan Grundtvig Højland og Mathilde Raahede, Randers Kommune ved Anne-Mette Norup og Johannes Udsen og Danmarks Naturfredningsforening ved Kristian Halgreen. Projektet blev gennemgået og drøftet, og fredningsnævnet påpegede herved det hensigtsmæssige i, at faciliteterne placeres så tæt på skovbrynet som muligt til opfyldelse af sine formål. Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Fussingø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en

forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler på baggrund af projektets formål og ydre fremtræden dispensation til det ansøgte multitoilet og de ansøgte shelters, som ikke findes at have nogen betydning for oplevelsen af det fredede landskab.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet meddelte den 15. marts 2022 dispensation til at opsætte fire shelters og et multitoilet.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en dispensation bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Naturstyrelsen har meddelt, at shelterne og multitoilettet forventeligt opsættes i marts – april 2025 og har på den baggrund anmodet om en forlængelse af dispensationen.

Fredningsnævnet meddeler på den baggrund og med henvisning til begrundelsen i afgørelsen af 15. marts 2022 en ny dispensation til de fire shelters og multitoilettet.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommeelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Leth,
3. Naturstyrelsen Kronjylland,
4. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø,
5. Randers Kommune,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Den 14. februar 2025

FN-MJØ-018-2025. Udsigtstårne

Naturstyrelsen Kronjylland har den 7. februar 2025 anmodet om forlængelse af den dispensation, som fredningsnævnet den 15. marts 2022 meddelte til at opsætte to udsigtstårne på Naturstyrelsens ejendom matr.nr. 1a Fussing Hgd., Ålum (FN-MJØ-155-2021).

Naturstyrelsen har herved oplyst, at udsigtstårnene forventeligt etableres inden sommeren.

Af afgørelsen af 15. marts 2022 fremgår følgende:

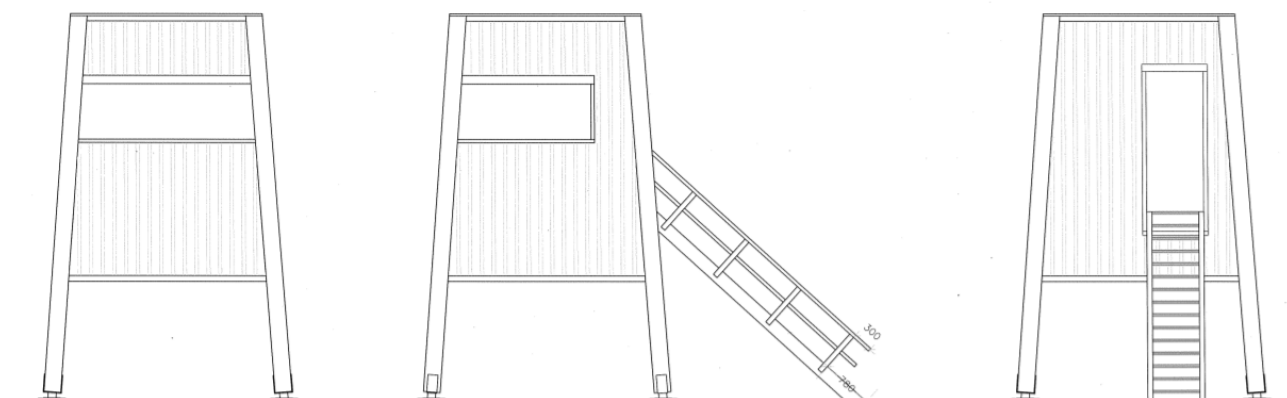
"Sagens baggrund"

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. marts 1956 om fredning af arealer ved Fussingø. Fredningen har overordnet til formål at sikre bevarelse af de træarter, der var på arealerne på fredningstidspunktet. Der er i dele af fredningen forbud med bebyggelse på landbrugsarealer og engarealer udenfor de på fredningstidspunktet bebyggede arealer.

Naturstyrelsen har oplyst, at ansøgningen omfatter etablering af to udsigtstårne, som skal styrke naturoplevelsen i den kommende Nationalpark Fussingø. Fra tårnene vil der være mulighed for en bedre udsigt til de åbne arealer med store græssende dyr, samtidig med at opholdet i tårnene ikke forstyrrer dyrene i området. Naturstyrelsen opfører alle småhuse efter styrelsens småhusprogram, som er udviklet for at sikre, at styrelsens faciliteter opfylder en række ønsker om tilpasning til "det danske landskab, dansk byggeskik, nemt at bygge og passende udgiftsniveau".

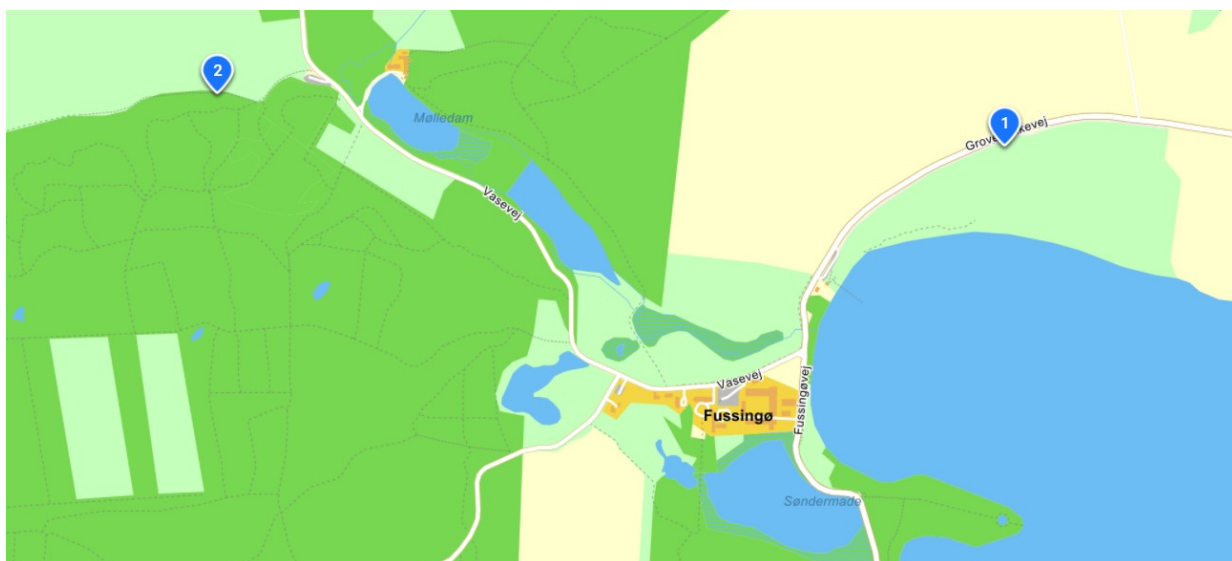
Tårnene er knapt seks meter høje. De bygges i træ og males sorte. De ønskes udformet således, at gangbesværede får nemmere adgang til tårnenes udsigtsplatform. Det søges gennemført ved at placere tårnene i områder med højdeforskel i terrænet, så der kan bygges en rampe i stedet for en stejl trappe. Der opføres to tårne indenfor fredningen og ét tårn udenfor fredningen, og i to af tårnene indrettes den nederste del som shelter, hvori man kan få en helt nær oplevelse af naturen tæt ved de store græssende dyr på de åbne flader.

Udsigtstårnene er illustreret på følgende måde:

Tårnene placeres i tilknytning til eksisterende stier og veje, så der gives mulighed for, at alle besøgende i naturnationalparken kan komme frem til og op i tårnene. Deres placering er illustreret på det følgende oversigtskort med angivelse af, at tårn 1 placeres ved Grovebakkevej tæt op ad lidt større træer i brynet mellem vejen og markerne, hvorfra der er fint udsyn ned over markerne og søen. Adgangen til tårnet bliver sandsynligvis med trapper, idet der ikke på lokaliteten er mulighed for at udnytte terrænet til etablering af en rampe med næsten niveaufri adgang. Tårn 2 placeres bag Thomasbakke ved Vasevej i kanten af skoven og engene, hvor der er gode muligheder

for at etablere niveaufri adgang, idet terrænet falder markant fra skoven og ud mod engen. Der indrettes shelter nederst i tårnet.

Tårnenes placering er endvidere illustreret på følgende måde:

Naturstyrelsen har videre oplyst, at det ansøgte er beliggende i Natura 2000-område nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Å samt Skravad Bæk. Det er Naturstyrelsens vurdering, at projektet ikke vil påvirke naturtyper eller bilag IV-arter negativt.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 28. februar 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjarne Golles og Henrik Leth. Endvidere deltog Naturstyrelsen ved Jan Grundtvig Højland og Mathilde Raahede, Randers Kommune ved Anne-Mette Norup og Johannes Udsen og Danmarks Naturfredningsforening ved Kristian Halgreen. Projektet og placeringerne blev gennemgået og drøftet. Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Fussingø betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til udsigtstårnene, der skal bidrage til offentlighedens oplevelse af det fredede landskab, og som med deres placeringer og ydre fremtræden ikke findes at have nogen betydning for oplevelsen af fredningen.”

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet meddelte den 15. marts 2022 dispensation til at opsætte de to udsigtstårne.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en dispensation bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Naturstyrelsen har meddelt, at udsigtstårnene forventeligt opsættes inden sommeren og har på den baggrund anmodet om en forlængelse af dispensationen.

Fredningsnævnet meddeler på den baggrund og med henvisning til begrundelsen i afgørelsen af 15. marts 2022 en ny dispensation til de to udsigtstårne.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og

Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Henrik Leth,
3. Naturstyrelsen Kronjylland,
4. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø,
5. Randers Kommune,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.